

Almanlar Suriyeye asker mi çıkardılar ?

Londra diyor ki

Vâsi mikyasta bir ihraç yapılmış olması ihtimali yok

Berlin tekzip ediyor

Vişide Veygandın iştirak ettiği bir kabine toplantısı yapıldı

General Weygand

Londra 3 (A.A.) — Daily Herald gazetesinde intişar eden bazı ajans haberlerine göre Suriyeye, kamyonlar ve her nevi malzeme ve sahra toprakları Alman zırhlı birlikleri çıkmıştır.

Askerî mahfelle göre
Londra 3 (A.A.) — Royter a -
(Devamı 3 ücül sayfada)

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

Harb siyaseti hakkındaki muhtıra 19 bin reye karşı 2.430.000 reyle ekseriyetle tasvib edildi

Londra 3 (A.A.) — Reuter: İşçi partisinin senelik kongresi millî icra komitesinin harb siyaseti hakkındaki muhtirasını bugün müzakereye başlamıştır. Muhturada şöyle denilmektedir: (Devamı 3 ücül sayfada)

Bugün:

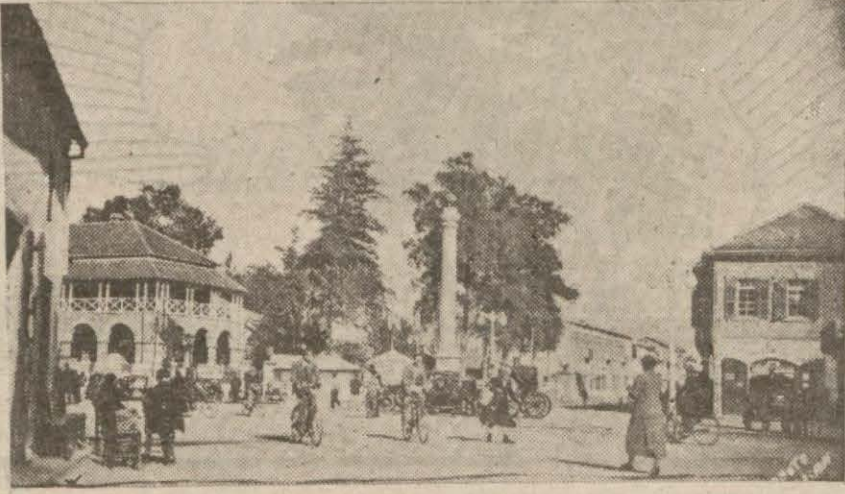
Süt çocuğundaki yaz ishalleri
YAZAN

Profesör Doktor
İhsan Hilmi Alantar
(2 nci sayfamızda)

Yarın:

Genç üstad Asaf
Halet Çelebi
hazretlerine
YAZAN

Halid Fahri Ozansoy

Lefkoşeden bir manzara

Kıbrısta müdafaa tedbirleri alınıyor

Londrada bir hücum ihtimalinden bahsediliyor

Adada fazla miktarda Avustralyalı kıtaat var

Tahkimat

Londra 3 (A.A.) — Alman paraşütçülerinin Kıbrıs üzerine hücum etmeleri ihtimali dün akşam Londra mahfellerinde münakaşa mevzuu olmuştur.

Daily Mail bu adaya yapılacak bir taarruzun Giride yapıldan tamamiyle farklı şartlar dahilinde yapılması icab edeceği hakkında mütalealar ileri sürülmekte olduğunu kaydediyor. Kıbrıs, en yakın Mihver üsleri olan Rodos adası ile 12 adadan 400 kilometre mesafede bulunmaktadır. Halbuki bu ada Filistindeki İngiliz üslerinden ancak 250 kilometre uzaktadır.

Bundan başka İngilterenin Kıbrısta iki mükemmel hava üssü vardır. Bunlardan biri Kıbrısın idare merkezi olan Lefkoşe yakınında, diğeri de adanın cenubu şarki sahili üzerinde kâin Larnaka limanı civarındadır. Bu üsler harben evvel vardı. Harbdenberi diğer meydanların tanzim edilmiş olması da muhtemeldir. Kıbrısta, güzide kit'lerden mürekkep kuvvetli bir garnizon bulunmaktadır. (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Amerikanın yeni bir hareketi RUZVELT Groenlanda KITAAT GÖNDERDİ

Atlantikte bombardıman tayyareleri devriye gezecekler

Vaşington 3 (A.A.) — B. Ruzvelt hava üssleri kurmaları için Groenland'a kıtaat göndermiştir. Bu heyecanlı haber, Amerikan ordusuna mensub transatlantik bombardıman tayyareleriyle diğer tayyare devriyelerinin Atlas deniz yollarında donanmanın yaptığı karakol faaliyetini takviye etmeleri mümkün olduğu hakkında çıkan haberden birkaç saat sonra öğrenilmiştir. (Devamı 3 ücül sayfada)

İngiltere ile Amerika askerî harekete geçiyorlar!

Londra 3 (A.A.) — Daily Mail gazetesinin Vaşington muhabiri B. Walter Farr'in telgrafla bildirdiğine göre İngiltere ile Amerikanın Mihverle karşı pek yakında müstereken yapacakları askerî, siyasi ve (Devamı 3 ücül sayfada)

Türk vatandaşı, bugün her zamandan fazla çalışmaya mecbursun!

Eskiden âdet Türkiyenin harbetmesi ve Avrupanın da seyirci olması idi. Bugün Avrupa harbederken Türkiye, uyanık ve tetikte, fakat sulh içinde yaşıyor

Mareşal Göring'in günlük emri

"Zaptedilmez bir ada yoktur,"

Alman hava kuvvetleri Başkumandanının emri: İleri

Mareşal Göring

Berlin 3 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor: Alman hava kuvvetleri başkumandanının emri: İleri (Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

Bu nimetin kadrini bilmek demek, yalnız sulhumuzu temin edenlere dua ederek yan gelip keyfe bakmak değildir. Türkiyenin bu devirden istifade etmesi için her Türkün üzerine düşen bir sürü vazifeler vardır

Yazan : Muhittin Birgen

Eskiden âdet, Türkiyenin harbetmesi ve Avrupanın da seyirci olması idi; bugün Avrupa harberken, Türkiye, uyanık ve tetikte, fakat sulh içinde yaşıyor. İnkalâbın Türkiyeye verdiği yeni şeylerden biri de budur: Eski âdetin aksine yürüyen bir hareket! Millî Şefin rehberliğile yürüyen

Halkımızın fırınlara yersiz bir tehacümü

Vali, buhranı mucib vaziyet yoktur, unumuz boldur, diyor

Birçok kimseler, pasif korunma tecrübesinin bugünlerde yapılacağını zannederek ihtiyaçlarından fazla ekmek aldılar

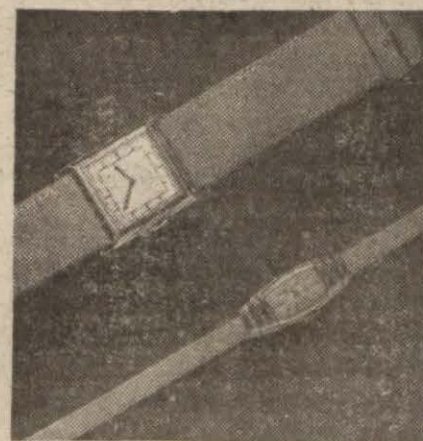
Dün akşamüzeri bir kısım halk günlük ihtiyaçlarından fazla ekmek almak üzere fırınlara yersiz bir tehacüm yapmış, bu yüzden saat 18 den sonra birçok fırınlarda ekmek kalmamıştır. Saat 19 a doğru fırınların önü çok fazla kalabalık olmuş, bazı yerlerde tramvay seferleri bu yüzden müşkülâta yapılabilmmiştir.

Bu vaziyet üzerine zabıta ve diğer alakadamlar icab eden tedbirleri süratle almış, fırınlar fazla ekmek çıkararak halkın ihtiyacına cevap vermişlerdir. Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdar hâdisi ile alakadar olmuş, bazı yerlerde tramvay seferleri bu yüzden müşkülâta yapılabilmmiştir. (Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

İçki yasak edilmeli mi?

İçki aleyhdarları ve içki müdafileri fikrinizi söyleyiniz!

Cevaplar gelmeye başladı

Okuyucularımızın on beş gün zarfında gönderecekleri bütün cevapları neşrolunacak ve kıymetli zevattan mürekkep bir heyet lehte ve aleyhte verilmiş en güzel iki cevabı seçecektir. Bu okuyuculara hatıra olarak birer gümüş kol saati hediye edeceğiz.

Halk ne diyor?

● Topkayı İlk adım a partman 2 numaralı dairede Nâzım Özden:

« Kim ne söylerse söylesin şurası muhakkaktır ki; içki insanları tabiiyetten, gayri tabiiğe sürükleyen tehlikeli bir vasıttır. Alkol, akıl gelmedik fenalıkların müvelhidi ve tereddidi basamağının ilk ayağıdır.

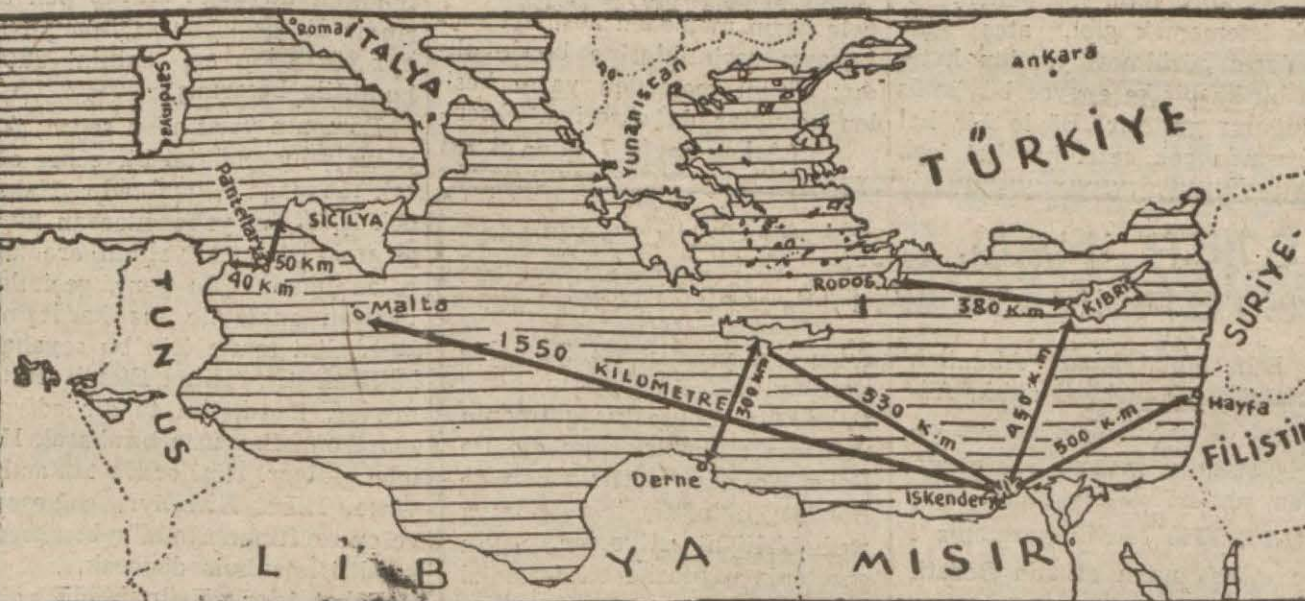
Nasıl oluyor da bu muzır maddeye biz insanlar mükeyyifat adını takabiliyoruz. İçkiden, sıhhat ve zevk bekleyenler, er geç onun mukadder sîllesine uğruyacaklardır.

Kadın mebusumuzun ye - (Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Askerî vaziyet

Girid muharebesinden sonra Akdeniz vaziyeti

Giridin düşmesi Akdeniz meydan muharebesinde bir cephenin yarılması demektir. Bunun şayanı dikkat neticeleri olacaktır

Giride Akdeniz sahilleri arasındaki mesafeleri gösterir harita

Akdeniz meydan muharebesinden muharebesinde bir cephenin yarılması hâdisesine benzetebiliriz. Bu cephenin bir cenahı, Sicilya, Pantellaria ve Malta, merkezi Girid, diğer cenahı da Oniki ada ve Kıbrıs mevzileriyle gösterilebilir. (Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

Avrupa sulhü için beyanname

Hitlerle Mussolini Brenlerde Avrupa sulhünü konuşmuşlar

Mihver kat'i galibiyeti temin etmeden Avrupa kıt'asında sulhü temin edecekmiş

İtalyan hududu, 4 (A.A.) — Brenner mülakatında münakaşa edilen meseleler hakkında salâhiyetli mehafil tarafından tercih edilen sükûta rağmen, mülakatın umumi hatları hakkında malûmat alınmaya başlanmış gibidir.

Corriere Della Sera gazetesinin makalesi manidar bulunmaktadır. Bu gazete bilhassa demektedir ki: Bu mülakat iki devlet reisi arasında aukuubulmuş olan mülakatların en ehemmiyetlisi olduğu muhakkak gibidir. Bu mülakat mutad askeri konuşmaların çerçevesini aşmıştır. Kıt'a sulhu beyanname ile askeri hâdiselerde bir inkılâbın tesbiti mevzu bahis.

Romadaki Tribuna gazetesi, bu mülakat sırasında Mihverin kat'i zaferi elde etmesini beklemeye lüzum hâsıl olmadan Avrupa için bir kıt'a sulhu imkânları tetkik edilmiş olduğunu sanmaktadır.

Mussolini ile alakalı olduğu malûm bulunan Giornale d'Italia gazetesi de Brenner mülakatına sair mesail meyanında Avrupa'nın yeniden tanzimi meselesi de görüşülmüş olduğunu yazmaktadır.

Kont Ciano'nun organı olan Telgrafo gazetesi şiyor ki: «Brennerde itihaz edilen kararlar hâdisatın inkişafı için büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Fransa mühim hâdiseler arifesinde

Vişi Akdenizde mühim inkişaf bekliyor

Vişi, 4 (A.A.) — Matbuat mehafilinde dün hükümet tarafından sarfedilen fevkalâde faaliyet büyük bir merakı mucib olmuştur. Dün sabah nazırlar toplantısında müstemlekât müsteşarı amiral Platon başta olmak üzere bütün müsteşarlar iştirak etmişlerdir ve toplantı 2 saatten fazla sürmüştür. Her ne kadar nesredilen tebliğ dahili mesail hakkında münakaşaların cereyan ettiği bildiriyor ise de, meclisin beynelmilel hâdiseleri de tetkikten geçirdiği şüphesizdir.

Esasen amiral Darlanın beyanatı Fransız siyasetinin istikametini göstermektedir. Beynelmîle vaziyetin yeni bir inkıfâfı beklenildiği sırada bu siyaset tasrih edilmiştir.

Brenner mülakatı, Akdenizde husule geleceği sanılan bu yeni inkişafın bir mukaddemesidir. Bu gibi ahval karşısında Fransanın Afrikadaki umumi mümcessili ve Yakınsark Fransız kuvvetleri eski

Hariciye Vekili dün partide 3 haftalık siyasî vaziyeti izah etti

Ankara, 3 (A.A.) — Büyük Millet Meclisi grubu bugün saat 15 de reis vekili Seyhan meb'usu Hilmi Uranın riyasetinde toplandı.

Ruznamede Hariciye Vekilinin harici hâdiseler hakkında vereceği izahatla Milli Müdafaa ve Maarif

Vekillerine tevcih edilmiş bir sual takriri vardı.

Celse açılınca kürsüye gelen Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu son üç haftalık siyasî hâdiseler hakkında grup umumi heyetini etraflı izahatla tenvir etmiş ve bazı hatib-

lerin bu mevzular üzerindeki suallerine cevaplar vermiştir.

Vaktin gecikmiş olması itibarile ruznamedeki sual takriri başka bir içtimaa bırakılarak riyasetçe celseye saat 19,30 da nihayet verilmiştir.

Almanlar Suriyeye asker mi çıkardılar?

(Baş tarafı 1 inci sayfada) jansının diplomatik muharriri şunları yazıyor:

Londranın siyasî, askeri mahfellerinde Almanların Suriyede Lâzkiyeye asker ihraç ettikleri hakkındaki haberi teyid eder mahiyette hiç bir haber gelmemiştir.

Almanların teklifi

Berlin 3 (A.A.) — Yarı resmi bir kaynaktan bildiriliyor: Siyasî mahfellerde, bir Suriye li manına Alman kıt'alarının muvafakatını iddia eden yabancı haberlerin hakikate uygun olmadığı bildirilmektedir.

Vişi'de kabine toplantısı

Vichy 3 (A.A.) — Nazırlar heyeti, bu sabah saat 11 de mareşal Pétain'in riyasetinde toplanmıştır. Bu toplantıya dün Vichy'ye gelmiş olan general Weygand da iştirak etmiştir.

Almanların teklifleri

Londra 3 (A.A.) — Hitler - Mussolini mülakatı hakkında teferrüta bulunan Times gazetesinin diplomatik muhabiri yazıyor:

Muhtelif kaynaklardan gelen haberlere göre yeni Brenner görüşmesinin başlıca mevzuu Fransız meselesi olmuştur.

Hususi kaynaklardan alınan kati surette emin malûmata göre Almanyanın Fransaya yaptığı teklifler şunlardır:

1 — Alsas-Loren Almanyaya aid kalacaktır. Fakat Almanya Loren hududlarında pek az tadilâta muvafakat etmektedir.

2 — Pa de Kale ile Holanda ve Belçikanın da bir kısmı Almanyaya ihhak edilecektir.

3 — Almanya harbin nihayetine kadar Fransanın şimal ve batı sahillerini işgale devam edecek tir.

4 — Almanya Alsas-Lorenin karşısındaki 5 departmanı 25 sene müddetle işgal edecektir.

5 — Bazı Fransız deniz üsleri ve bu arada Dakar, Kazablanka, Cezayri, Villegrande, Sete ve Beyrut Alman filosu tarafından kullanılacaktır.

6 — Ağır Fransız sanayii Alman harb istihsalâtının bir cüzü haline gelecektir.

İsteklere mukabil Almanya bu isteklere mukabil Fransaya şunları teklif etmektedir:

1 — Belçikanın Valon kısmının Fransaya terki.

2 — Fransız hükümetinin Parise avdeti.

3 — Fransız harb esirlerinden mühim bir kısmının bilhassa ziraat işçileriyle bazı sanayi teknisyenlerinin serbest bırakılması.

4 — Hür Fransız kuvvetlerinin elinde bulunan Fransız müstemlekelerinin işgali için askeri yardım.

5 — Harb tazminatının yüzde elli nisbetinde, yani günde 200 milyon marka tenzili.

6 — İtalyanın Fransaya karşı olan isteklerinden vazgeçmesi.

Ruzvelt Lond'ra elçisile görüştü

Vaşinton, 4 (A.A.) — Ruzvelt dün Londra sefiri Con Vinand ile İngiltere vaziyeti ve İngiltere hükümetinin nokta-i nazarı etrafında bir görüşmede bulunmuştur. Reiscümhur sefiri yemeğe abkoymuş, icar ve

Darlanın beyanatının uyanırdığı nefret

Fransanın Ankara sefareti müsteşarı istifâ etti

İkinci kâtib de müsteşarı takiben istifasını verdi

Ankara, 3 (Hususi) — Darlanın beyanatından müteessir olan Fransanın Ankara sefareti müsteşarı Blenen Vişi hükümetine istifasını vermiştir.

Sefaretin ikinci kâtibi Boegner de aynı sebebe binaen istifa etmiştir. Her iki diplomat ta Vişi hükümetini temsil etmek istememekteyler.

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

(Baş tarafı 1 inci sayfada) «Mihverle bir sulha veya uzlaşmaya varmak için müzakereye girişmek imkânsızdır.

İngiliz işçi partisi azası, böyle bir fikrin ortaya atılabileceğini hayretle karşılar. İdareî maslahat politikasında ne doğrudan doğruya, ne de bilvasıta karışmıyacağımızı ve âdil bir sulha mukaddime olabilecek yegâne vaziyetin tam bir zarfeden ibaret olduğunu bir kere daha teyid ederiz. Hitlerle Mussolini'nin âkidleri arasında bulunacağı bir sulha itimad etmek ya bir cinayet eseridir, yahud da kendileri namına söz söylediklerimiz kimselere ihanet etmektedir.

Attlee de muhabhasalara hitab ederek şöyle demiştir: İstila tehlikesi el'an vardır.

Bazı kimseler Hitlerle hâlâ bir anlaşma akdi mümkün olacağını zannediyorlar. Fakat bunların a dedi çok azdır. Ve öyle sanıyorum ki bugünkü mücadelenin fikri kıymetler için bir mücadele olduğu artık anlaşılmaktadır. Hitler medeniyete meydan okudu ve dünyayı esaret altına almak için bir eşkiyalar teşebbüsü mevzuu bahs olduğu anlaşıldı. Bu hal Birleşik Amerikada görüşleri değiştirdi, bütün dünyada milyonlarca insanı birleştirdi ve Büyük Britanyada birliği tahakkuk ettirdi.

Kongre, muhtırayı 19.000 reye karşı 2.430.000 rey gibi kâhır bir ekseriyetle tasvib etmiştir.

İngiltere ile Amerika askeri harekete geçiyorlar!

(Bas tarafı 1 inci sayfada) İktisadî hareket Vaşingtonda tetkik edilmekte olup B. Ruzvelt ile Amerikanın Londra büyük elçisi Winant arasında da görüşülecektir. Aynı muhabir Vaşingtondaki mühim şahsiyetlerden birinin kendisine B. Winant'ın vazifesinin çok ehemmiyetli olduğunu söylediğini de ilâve etmektedir. B. Çorçill B. Winant'a Amerikan donanması ile Amerikanın askeri ve iktisadî kudretinin bu buhranlı zamanda ne büyük bir yardım yapabileceğini anlatmıştır.

Ruzvelt; Birleşik Amerika Maliye Müsteşarı Morgan Tav, Atlantik Amerika Bahriye Umum Kumanda-

darlığına ve diğer yüksek idareî makamlara yazdığı mektupları okudu.

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

İngiliz işçisi mihverle sulh müzakeresi aleyhinde

Diplomatik pasaport alabileceklerin adedi tezyid ediliyor

Ankara, 3 (Hususi) — Pasaport kanununun 10 uncu maddesinin tadili hakkındaki kanun lâyihası encümenlerden geçerek Meclis ruznamesine alınmıştır. Lâyihanın aldığı son şekle göre kanunda diplomatik pasaport alabileceklerin adedi tezyid edilmektedir.

Yeni lâyiha ile Temyiz mahkemesi, Devlet Şûrası, Divanı Muhaberat reislerle Başmüddeiumumiye, Orgenerallere, Maliye, Maarif ve Matbuat atâselerile hükümet temsilcileri beynelmîlel ihtimalara muvafık olarak gönderilecekler diplomatik pasaport verilebilmesi temin edilmektedir.

Bundan başka lâyiha bugünkü fevkalâde şartlar müvacehesinde 2 sene müddetle hükümetçe görülecek müberrat ihtiyaçlara muvafık olmak üzere hükümet dairesi ve devlet müesseseleri müntesiblerine Heyeti Vekile karârile diplomatik pasaport verilmesi esas ilâve edilmiştir.

Berlin ve diğer Alman şehirleri bombalandı

Londra 3 (A.A.) — Salâhiyetli bir membadan öğrenildiğine göre bombardıman servisinde mensub tayyarelerimizden Kiel kanalındaki gemilerle Schleswig-Holstein mintakasında karadaki hedeflere hücum etmişlerdir.

Norveç sahili açıklarında bir düşman vapuru batırılmıştır. Dün gece aynı servise mensub tayyareler Dusseldorf ile Duisburg ve Ruhr'a hücum ettikleri gibi Rhurdaki diğer hedeflere de tarruz etmişlerdir. Birkaç tayyare de Berline akın yapmıştır.

Amerikanın yeni bir hareketi

(Baş tarafı 1 inci sayfada) Tayyare ticaret odası reisi Aohn Youett, Louisvile'de şu beyanatta bulunmuştur:

Bombardıman tayyarelerinden devriyeleri teşkil etmekle kafilelerin himayesi meselesi halledilmiş olur. Muayyen saatlerde hareket ederek kafilelerin takibi ettiği yollarda zikzaklı uçuşlar yapacak olan bu tayyareler deniz üstündeki en büyük korsan gemilerle denizaltıları batırarak büyüklükte bombalar taşıyabilirler.

Gönüllü Fahişeler

YAZAN NUSRET SAFA COŞKUN EDEBİ ROMAN

Yakında "Son Posta," da

SIVAS ET DÜNYA ALEMİNDE

Yeni Brenner mülakatı

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Alman devlet reisi Her Hitlerle Bay Mussolininin evvelki gün Alman - İtalyan hududu üzerinde kâin Brennerde bir defa daha yekdiğerine mülâkât olduklarını öğrenmiş bulunuyoruz. Sayısı hatırımızda kalmamakla beraber iki Mihver liderinin bu harb esnasında bu kâbil telâkilerinin bununla sekiş veya ona balığ olduğuna hatasız olarak işaret edebiliriz.

Ötedenberi ve zaman zaman vukubulan bu mülakatların her biri, bir siyasî veya askeri hâdisenin hitamına ve bir safhanın küşadına mebdâ teşkil edegelmislerdir. Bu defa da bunun böyle olacağı tahmin olunabilir.

Filvaki bir hayli dağdağal hâdiselere ve askeri hareketlere sahne olan Balkan yarımadasındaki faaliyeti artık bitmiştir. Girid adasının Alman kuvvetleri tarafından işgal edilmesile tamamlanan Yunanistan hareketi ise çok çetin devrelerden geçerek coğrafi vaziyet icabı bu harbin en kanlı ve en teknik savaşının idrakine vesile vermiştir.

Fakat bütün bunlar harbin neticesini getirmiş olan şeyler değildir.

Bundan başka harbin devamından mütevellid birçok meseleler vardır. Mihver kuvvetleri Girid a-

dasını elde etmiş olmanın keleslerine temin eylediği avanta istifade ederek Mısır kapıları zorlamaya kalkacaklardır. Bu sa, için için kaynar bir kazanın line gelen Suriyeye doğru zannamak istiyebileceklerdir? Arze büyük güçlüklerle rağmen K. adasına karşı bir teşebbüs yapması muvafık olur mu?

Mihver zımmatlarının, Brenner mülakatında görüşünüşü onların ihtimal verilen acil meseleler bunlar olabileceği gibi, bunun yanında diğer Avrupa meselelerinin esaslı bir tetkik me teşkil etmeleri de çok mümkündür.

Diğer Avrupa meseleleri de ken hatıra Fransanın durumunu getirmemek mümkün değildir. Fransa, öyle görünüyor ki, Alman istikbalini tanzim bahsında Almanya ile tamamen tesriki saati etmiye karar vermiştir. O bu kararı, ergeç, onu hür Fransız kuvvetleriyle çarpışmaya mahall ettiği gibi binnetice İngiltere karşılığında da zaruri kıla benzemektedir.

Brenner mülakatının bir vhesi de bu olabilir.

Velhasıl Her Hitlerle Bay Mussoliniyi bir defa daha temasa keden amiller bir değil, birçok ve bunların tetkiki sıralarında taraf salâhiyetli askeri erkân bulunmasındaki sebepler pek başlanıyacak şeylerden değildir.

Selim Ragıp Emeç

Moskova Yunan hükümetini tanımıyor

Moskova 3 (A.A.) — Sovyetler Birliği, bugün, Yunanistanın hükümetini kaybetmiş olmasından dolayı bundan böyle Moskovadaki Yunan elçiliğini tanımadığını bildirmiştir. Bu karar, son zamanlarda Yugoslavya, Belçika ve Norveç elçilikleri hakkında alınan kararın aynidir.

Yeni Irak kabinesi

Bağdad 3 (A.A.) — Cemil Madfa yeni hükümeti şu suretle teşkil etmiştir:

Başvekil Cemil Madfa, hariciye nazırı Cevdet, maliye nazırı ve adliye nazırı vekili İbrahim Kemal, nafıa ve münakalat nazırı Cebbal Benan, maarif nazırı Ruda Şabbi,

İskân kanununun tadilat yapıyor

Ankara, 3 (Hususi) — İskân kanununun 39 uncu maddesini diledi hakkındaki lâyiha Meclis namesine alındı.

Bu lâyiha ile memleketin mîcâr iskanı sebebiyle üye ayrılmış lüpan mintakalarından birincisi ikinci mintakalarda iskân edilerek ziraat alat ve edevatı, hayvan koşum ve araba tevzi edilen rak ve yapıların parasız verilmesine mukabil ikinci mintakalarda rak ve yapılar borçlanma esastâbi tutulduğundan tatbikatta savatı temin için farklar ve bilanma usulü kaldırılmakta, bilanların borç bakiyeleri affedilmektedir.

mîlî iktisad ve içtimai muvazana nazırı Nusret Farisi, dahiliye nazırı Mustafa Ametî

Sabahtan Sabaha:

İş ve işçi arıyanlar

İş ve işçi bulma hakkındaki kanun lâyihası Meclise gelmiştir. Bir an evvel tatbik mevkiine gemesini bekliyorum. Hemen matbaalara ve hususi müesseselere genç, ihtiyar bir takım in gelir, iş isterler. Sorarsınız: — Ne iş yaparsın? Aldığınız cevabı duyun:

— Ne iş olursal

Gazetelerin iş arıyanlara ayırdıkları sütunlarda da daima safta insanların sicillini okuyoruz:

— Lise veya orta mekteb mezunu, eski ve yeni harfleri Herhangi bir müessesede iş arıyor.

Bu müracaatlar, bu ilanlar hiç eksik olmaz. Bir de işçi arıyan gözden geçirelim. Bunlar mahiyet itibarile daha basit işlerdir. Hizmetçi, uşak, aşçı, bahçıvan vesaire. İş arıyan çok olduğu halde bu işlerin talibi hemen yok gibidir. İstahizmetçi sıkıntısı çekmeyen aileye tesadüf edilemez. Hemen esastlı derdlerinden biri budur. Bugün İstanbulda otuz liraya aylık verildiği halde gene adamakıllı profesyonel hizmetçi, aşak, bahçıvan bulamıyanlar pek çoktur.

Fakat otuz liraya kâtib, daktilo, memur gibi masa işi arıyıcı istediklerinden fazlasını ve âlâsını bulurlar. Otuz lira alan hizmetçi yemesi, içmesi, yatması ve hattâ giyinmesi de hesabına bugün altmış liradan fazla aylık alıyor demektir. Buna hizmetçilik, aşçılık, uşaklık gibi işleri ihtisas haline getirip nel olmayı nahoş görenler ve yirmi beş lira aylığı tercih kapı kapı iş arıyorlar. Viyanada hukuk mezunu şoförler, Sorbondon diplomalı aşçılar, hele Londrada Oksford şahad meli uşaklar bu mesleklerde servet sahibi olmuşlardır. Bir aradığımız zaman dilenci kıyafetli kadınlarla karşılaşırız. bulda iki müsevî hizmetçi idarehanesi var ki bunlar bu çeşitlikleri bir kapıda başka kapıya kamaçano etmek suretileler. Belediyenin bir müstahdem in idaresi var ki şimdiye kadarlere dair faaliyetine kimse şahid olmamıştır. Fakat hizmetçiler İstanbul ve Ankara için cidden mühimdir. İş ve işçi bulma içinde bu meseleler de halledileceğini umuyoruz.

Şehir Haberleri

Bir tuhafiyeye mağazasında yapılan ihtikâr cürmüneşhodu

80 kuruşa satılması lâzım gelen çorablara 125 kuruş fiyat koyan ve diğer mallarda da ihtikâr yapan bir mağaza sahibine verildiler

Dün adliyyeye yeni bir ihtikâr hâdisesi intikal etmiş, aslıye 2 nci ceza mahkemesinde duruşmasına başlanmıştır. İddiaya ve cereyanı muhakemeye nazaran bu ihtikâr vak'asının mahiyeti şudur:

Tuhafiyeye mağazalarında mevcut eşyaların satışlarını tetkik ve kontrola çıkan Fiat Mürakabe Komisyonu memurları, evvelki gün Sultanhamamında Bursapazarında normal perakende satış fiyatı 80 kuruş olması lâzım gelen bir çorabın üzerinde 125 kuruş etiket konulduğunu görmüşlerdir. Bir müddet sonra bu mağazada Fiat Mürakabe Komisyonu kontroları tarafından bir cürmü müşhadde yapılmış, ihtikâr hâdisesi zabıta tesbit edilerek tezgâhtar, Nikoos adliyyeye verilmştir.

Dünkü celsede cürmü müşhadde tertib eden memurlarda Fiat Mürakabe Komisyonu kontroları Tahsin şahid sıfatıyla dinlenmiş, hâdiseyi şu şekilde anlatmıştır:

«Çorab fiatlarını tetkik etmek maksadıyla arkadaşım Zekâi ile birlikte ve müştəri sıfatıyla Bursa pazarına gittik. Bizi tezgâhtar karşıladı. Orta cinsten erkek çorabı istedik, bize muhtelif kalitede çorablar çıkardı. Bunların fiatları diğer mağazalardaki satış bedellerinden çok daha fahiştir. Bu arada mağazanın vitrininde, üzerinde 125 kuruşluk bir etiket asılı bulunan çorap nazarı dikkatimizi celbetti. Bu kabil çorabların perakende satış fiatları 80 kuruşu tecavüz etmediği halde burada 125 kuruş üzerinden satışa çıkarılmış bulunuyordu.

Hâdisesi millî koruma kanunu hükümlerine aykırı görüldüğünden, tezgâhtarın memurîyetini sifarişimizi bildiren bir zabıt varakası tanzim ettik. Bu sırada yanımızda mağaza sahibi Hüsnü geldi. Kendisinden fatura istiyerek kâr yüzdeleri hesabladık.

Mevcut faturalara göre, tezgâhtar tarafından talep olunan fiatlar muayyen haddi tecavüz ediyordu. Mağaza sahibinin de bu satış işlerine alâka ve malûmatı vardır.»

Bu bahidden sonra diğer kontrol Zekâi ile Emniyet kaçakçılık bürosu memurlarından Feridun dinlenmişler, onlar da cürmü müşhadde bu tarzda cereyan ettiğini söylemişlerdir. Riyaset makamınca kendisine söz verilen suçlu tezgâhtar Nikoos ta cürmünü şu yolda tevîl etmiştir:

«Bir gün evvel vitrindeki eşyaları düzeltmiştim. Yanlışlıkla havlulara aid etiket çorabların üzerine düşmüş olacaktı.»

Müteakiben söz alan Müddeiummî Edib; mağaza sahibi Hüsnünün dahili dava edilerek her ikisinin de tevkiifini talep etmiştir.

İddia makamının bu talebini tevîc eden riyaset makamı mağaza sahibinin zabıta marifetile mahkemeye getirilmesine ve tezgâhtar Nikoos'un tevkiifine karar vermiştir.

İstanbulun buz istihlakı

Belediye ile buz müteahhidi arasındaki mukavele dün imzalanmıştır. Yapılan istatistiklerden İstanbul'da bir yılda 8 milyon kilo buz istihlak edildiği anlaşılmıştır.

Meczub muydu, şaka mı yaptı?

Çıkının içinden 2.000 lira yerine soğan kabukları çıktı

14 bin liraya apartıman almağa kalkan pejmürde kıyafetli bir adamın yaptıkları

Dün Sultanahmedde cidden garib bir hâdisesi cereyan etmiştir: Aksarayda oturan ve inşaat işleriyle uğraşan Hamdi Yeler adında bir zat son günlerde Sultanahmed civarında yeni bir apartıman yaptırmıştır.

Üç gün evvel bu apartımana pejmürde kıyafetli bir adam gelerek, burada bekçilik yapan Mehmede müracaat etmiş, satın almak arzusunda olduğundan binayı; görmek istediğini söylemiştir.

Bekçi Mehmed, ziyaretçinin kılığına, kıyafetine bakarak şaka yaptığını düşünmüş, tepeden tırnağa kadar bir dilenciden farksız bulunduğu bu adama:

«İyi amma azizim demiş, bu apartımanın fiatı 14 bin liradır. Umman ki o kadar paran olsun!»

Bekçinin bu sözleri kılıksız adama fena halde sinirlendirmiş, bağırarak şu cevabı vermiştir:

«Sana ne... İsterse 24 bin lira olsun... Paraları sayacak ben değil miyim?»

Para ile imanın kimlerde bulunabileceğinin evvelinden kestirilemeyeceğini pekâlâ bilen bekçi, bu mülahaza ile eski tavırını değiştirmiş, üstü başı kirden ve pislikten dökülen bu «yağlı» müşteriye binayı dolandırmıştır.

Yarım saat süren bu ziyaret esnasında bu garib müşteri en ince teferrüatına varuncaya kadar apartımanın bütün köşe ve bucalarını gezmiş, nihayet binayı beğenmediğini ve mal sahibile görüşmek üzere iki gün sonra tekrar geleceğini söyleyerek gitmiştir.

Bekçi Mehmed, bu ziyareti müteakib mal sahibi Hamdi Yeleri bulmuş, cereyanı hali kendisine anlatarak, apartımana 14 bin liraya kılıksız bir adamın talib olduğunu söylemiştir.

Kapıcıdan aldığı izahata göre; bu yeni müşterisinin profesyonel dilencilerden biri olduğuna hükmeden Hamdi Yeler, netice itibarıyla birkaç bin lira kâr temin edecek bu talebden memnun olmuştur.

Evvelki gün hakikaten bu adam

aynı kıyafetle tekrar apartımana gelmiş, orada kendisini sabırsızlıkla bekleyen apartıman sahibile hararetle bir pazarlığa girişmiştir. Bir müddet sonra taraflar 14 bin lira üzerinden uzlaşarak şu yolda mutabık kalmışlardır:

Müşteri ertesi günü Sultanahmeddeki tapu dairesinin yanındaki kâhvelerden birine gelerek 2000 lira pey akçesi getirecek, müteakiben de tapuya gidilecek ferah muamelesine başlanacaktır.

Dün bu maksadla apartıman sahibi Hamdi Yeler beraberinde bekçi Mehmed olduğu halde bu kâhvelerden birine gitmiş, bir gün evvelden mutabık kaldıkları veçhile, pejmürde kıyafetli müşterisini beklemeğe başlamıştır.

Az sonra bu adam elinde bir çuknla kahveye gelmiş, Hamdi Yelerin bulunduğu masaya oturmuştur.

Kendisine ikram olunan kahveyi süratle içen bu adam, elinde tuttuğu etrafı sicimlerle itinalı bir surette bağış bulunan paketçi Hamdi Yelere uzatmış ve:

«İşte 2000 lira pey akçesini getirdim... Siz muameleye başlayın... Ben şimdiki gidip nüfus kaydımı alıp buraya geleyim.» diyerek kahveyi ayrılmıştır.

Aradan uzun saatler geçmiş, bu adam bir daha görünmemiştir. Bu garib vaziyet karşısında Hamdi Yeler, elindeki paketin sicimlerini çözmüş, kâğıda masanın üstüne silker silker de hayretten dona kalmıştır. Çünkü; bir kese kâğıdından başka bir şey olmayan paketin içinden 2000 lira yerine soğan kabukları çıkmıştır.

Hamdi Yeler, bu beklenmedik netice karşısında büyük bir inkişar hayale uğramakla beraber bir hayli de gülmüştür.

Bu garib müşterinin zavallı bir meczub olduğu anlaşılmıştır.

Türkiye - İtalya ticaret anlaşması

Müddeti biten ticaret anlaşmasının temdidinden bir fayda görülmedi, ancak İtalyan malları hususî bir müsaadeyle tâbi tutulacak

Türkiye ile İtalya arasındaki ticaret anlaşmasının müddeti sona ermiş, fakat temdidinden bir fayda görülmemiştir. Ancak, memleketimize gelecek İtalyan malları hususî bir muameleye tâbi tutulacak ve bu suretle deniz nakliyatı masraflarından bir miktar tasarruf temin edilmiş olacaktır. Türkiye ile Almanya arasındaki ticaret muameleleri de takas esasına geçirecek devam edecektir. Merkez Bankasında toplanmış olan dövizler, daha müsaîf bir zamanda, serbest döviz kullanan başka memleketlerle ticarî muamele için saklanacaktır. Bazı maddeler üzerine konan millî müdafaa vergisinin emtia fiatları üzerinde ne gibi tesirler yapacağı da beklenmektedir. Tezayüd miktarı kat'î olarak tesbit edildikten sonra siparişlerin hemen gönderilmesi için piyasada hazırlıklar yapılmaktadır.

Şehirde 12.500 sığınak ve siper inşa edildi

Bu ay sonunda yapılacak umumî hava denemesinin programları hazırlanıyor. Yakında Dahiliye Vekâletine gönderilecek

Vilâyet Seferberlik Müdürü lüğü tarafından yapılan tetkiklere göre şehrin muhtelif semtlerinde şimdiye kadar 12500 siper ve sığınak inşa edilmiştir. Bunlardan üstleri toprakla kapananlar temizletilmiştir. Kaymakamlar, şimdiye kadar muntakalarında yapılmış olan sığınakların miktarını Vilâyete bildirmişlerdir. Vilâyet bugünlerde eskiden yapılan ve yeni den yapılması kararlaştırılan sığınak ve siperler hakkında Dahiliye Vekâletine umumî bir rapor gönderecektir.

Diğer taraftan bu ay sonuna doğru yapılacak yazdır-gimiz umumî pasif koruma tecrübelerine aid programlar tetkik edilmek üzere gelecek hafta içinde Dahiliye Vekâletine gönderilecektir.

Gönüllü hastabakıcı kurslarına 700 Bayan yazıldı

Yardımcı Cemiyeti idare heyeti dün saat 14 te bayan Hayriye Kırdar'ın reisliğinde toplanmış ve muhtelif yardım meselelerine müteakib müzakerelerde bulunmuştur. Şehrimizin muhtelif semtlerinden gönüllü hastabakıcılık kurslarına yazılan 700 bayan Perşembe günü Eminönü Halkevinde toplanacaktır. Bu bayanlar grupları halinde hastanelere tevzi edileceklerdir.

Yardımcı Cemiyetinin neşriyat kolu da diğer taraftan halkı irşad faaliyetlerine devam etmektedir. Bu cümleden olmak üzere, Perşembe günü saat 17.30 da Edebiyat Fakültesi profesörlerinden Halide Edib tarafından «Türk kadınının millî vazifeleri ve gönüllü hastabakıcılık mevzuunda bir konferans verilecektir.

Askerlik işleri:

Yedek Sübay yoklamaları

Beşoğlu Yerli Askerlik Şubesinde:

1 — Yedek sübay ve askeri memurların Haziran 1941 yoklamalarının 20 Haziran 1941 tarihinde nihayet bulacağı ve 20 Haziran 1941 tarihinden 30 Haziran 1941 tarihine kadar her ne suretle yoklamalara gelmeyen sübay ve askeri memurlara tahsis edilmiş ise de son alınan emre göre yoklamaların mutlak surette 20 Haziran 1941 tarihinde bitecektir.

2 — Bu tarihten sonra kat'iyen yoklama yapılmayacaktır.

3 — Bu tarihte yoklamalarını yaptırmayan sübay ve askeri memurlardan 1076 sayılı kanunun 10 uncu maddesi muvabince 50 lira para cezası alınacağı ilân olunur.

Bakırköy Askerlik Şubesinde:

1 — Her sene olduğu gibi 941 senesi içinde subemizde kayıtlı yedek sübayların yoklaması Haziran 1941 Cuma gününe kadar devam edecektir.

2 — Yoklamaya nüfus cüzdanları, askeri ve ihtisas vesikalari, ikiye aded fotoğrafla bizzat gelmek esastır. Sıhhi durumu uygun olmayanlar veyahud haricte bulunanlar taahhüdü mektubla şubeye müracaat ederler.

3 — İhtisasa taallük eden (Mühendis, kimyager, doktor, gibi) meslek sahipleri ihtisas vesikalari, tasdikli benzerlerini şubeye vermelidirler.

4 — Bu sene yaş haddini dolduracak olanlarla besinci ve altıncı dereceden malûl bulunan sübay, askeri memurlar da yoklamaya tâbi-dirdirler.

5 — Bildirilen zaman içinde (20 Haziran 1941 Cuma gününe kadar) yoklamasını yaptırmayanlar hakkında gerekli muamele yapılacağı ilân olunur.

EDEBİYAT

(Başarılı 2 nci sayfa) mi Seherdir ve Hilmi Efendinin ne zamandır haber alamadığı öz kızdır. Kâni isminde bir oyuncunun metresi olan Seher belâsından dayak yedikçe zevk alan ve Halebi aşıftelikle kırıp geçiren tam bir fahişedir. Muharrem bu fahişeyi tipini harikulâde tahlil etmiştir. İrfan

işte bu kıza tanıdıktan sonra, kokain koklayacak kadar düşüyor ve ondan nefret ettiği kadar ona adice düşkünlük gösteriyor. Fakat kızın binbir çığnığı, bilhassa İrfan'ın kendisine ahlaktan ve babasından dem vuruşu vaziyeti bütün çığırından çıkarıyor. Nihayet, bir akşam İrfan, bavalınu alınca, Seherin son dakikadaki heyecanlı müdahalesine rağmen Beyruttan İstanbul kaçıyor.

Aksi bir tesadüf! O akşam, Hilmi Efendi, bir vasi' ile Beyrutta tanıştığı devlet reisinin meriyeti ile beraber Halebe gelmiştir. Son gece, Seherin yarı çıplak türkû söyleyip raksettiği bahçede kızını görür ve içkinin de tesirile, utançından ve kalb hastalığından yere yığılıyor.

Romanın sonunda, bayılların kim olduğunu bilmiyen Seher, hususî bir odada, ihtiyar devlet reisinin kollarında işvebazlık ederken, öte tarafta, bir otel odasında Hilmi Efendi ölüyor ve cesedini morga kaldırıyorlar. Orada, hazin tesadüf, ölünün başında bekleyen bekçi, bir zamanki dostu Çopur Abdü'l. İnsana Tolstoy'un bir kadavra tasvirindeki kudreti hatırlatan ve belki onu da geçen şu satırlarla roman nihayetleniyor:

«Arkadaşının başına bir mendil çektik; dehşet verici o yüz çizgilerini, o korku maskesini artık görmek istemiyordum. Durdu, ne yapması lâzım geldiğini düşünüydü. Nihayet vazifesini birden hatırlıyarak gitti, abdest aldı. Bina içinde hava o derece sıcak ki suyun vücuduna dokunmasıyla kuruması bir olaydı. Fenerini ölüünün baş tarafında, bir kandil gibi koydu, çömeldi, vaktile hızla çalıştı için ezberinden pes sesle Yâsin okumağa başladı.

Selâm verdiği zaman şafak sökmüştü; Hilmi Efendinin cesedi üstünde kanatlar; mor yaldızlı iri si-nkler uçuyordu.»

İşte romanın mevzuu budur. Bütün eserlerinde olduğu kadar Refik Halid bu kitabında da hayata, bütün istihzası ve ızırabı ile, dilim dilim şerh etmekte, bizi te-bessümden bir ruh neşesine, bir hazzdan bir acıya sürüklemesini bil-mektedir. Sonunda bütün bunlar, en karantik en dehşetli bir tek-hakikatte toplanıyorlar: Ölüme. Fakat o ebedî faciaya gelinceye kadar, ne ruh istihaleleri, ne tenev-vüler, ne levhalar ve ne tipler! Bil-hassa Hilmi Efendi tipi, Duha-mel'in Salavın'ı gibi, edebiyat tarihinde muhakka ki unutulmaz bir hatıra olarak kalacaktır. Yalnız bilmiyorum, Refik Halid bu tipi tamamiyle harcamış mıdır? Belki eserinin sonunda onu öldürmeseydi, Duhamel gibi bu tipe başka romanlarla yeniden gelmek ihtiyacını duyardı. Fakat Duhamel bile -kendi itirafıle sabit - kabramamı son romanında öldürdükten sonra hâlâ kâbusundan kurtulamadı. San'atta büyük tip ib-daları böyledir, yaratmanın ben-liğine girerler, müstebidleşirler, mütemadi hamlelerle tekrar yeni safhalarla yaşatılmak isterler. Kim bilir belki bir gün, Refik Halid de, Hilmi Efendinin kızının sonunu ikinci bir romanla yazmak arzusuna kapılabilir. Fakat bize Hilmi Efendiye bilmem unutturabilir mi? İşte büyük san'atın ve ib-dam mucizesi...

Romanı, Refik Halid eşsiz teşbihlerinden ne harikulâde nümunelerle karşılaşıyoruz.

Meselâ şu rüfet teşbihi gibi: «Bunlar böyle, yerlerinde mihli dururken, seyyah, mütemadi-ven, değişen bir dünyaya içine düşmüş, bir rüfet makinesi yuvarlağı gibi renk renk ışık çizgileri üstünden sersemletici bir süratle mesafeler aşarak ve gene renk renk yuvarların birinden ötekine konup fırlayarak uzun, sarımsık, sendeletici bir cezbeyle tutulmuştur. Dönüş, o cezbenin ve süratin sonu-dur, yuvarlağın duruşudur; dönen seyyahın kafasında da ha-

reketsiz kalan yuvarlağın gözle görünmeyen titreyişi, belsiz sar-saklığı, bir müddet devam etmekte-dir.»

Yukarıda, Refik Halid'in tasvir kuvveti ile Pierre Loti arasında bir benzetiş bulmuştum. İşte bunu daha sarahatle isbat edecek bir parça daha:

«Yarı çöl, sıcak iklim düzlüklerinde gün ağarmaları, sayed şimdî onların bulundukları yerde oldu-gu gibi biraz ağaca, bir parça da suya rasseine seyrine doyulmaz bir güzellik arzederler; gök bütün şehrini, füsunu bu ufak sahne-nede gösterir. Ağaçlar, bakarsınız, dumanlaşırlar, duman da buğu kadar incedir, havalesir; biraz geçince hepsinin boşluğa karışacağı ni, kaybolacağını sanırsınız. Hal-buki tekrar selâbet kesbederler, renkten renge girerler, bir çiçek açmış, taze yaprak vermiş, yaprak dökümü zamanına, kar yağ-mışa dönerler; dört mevsim, yarım saatte üzerlerinden geçer, gider. Su ise olduğundan çok derin, çok geniş görünür; sanki etrafında gamlı ve çiçekli yamaçlar ve gök-te elvan elvan bulutlar vardır. renklerin her çeşidi, değişe değişe işine vurur. Fakat bunlar, öyle, -adece parlak, kuru, yalın sat-hında kalan boyalar değildir; fazla kadifeli, fazla şurublu, hareketli ve derinler. Atışten henüz çö-tilmiş bir reçel gibi kabardıklarını taşıtıklarını, köpüklenmişlerini, tanelerinin yuvarlanışını görür-üntüz; sonra o köpükleri ve kay-nama kesilir, önünüzde ne tam işi-ğâ, ne de tam boyaya benziyen duru, şeffaf, duru berak havadan hafif bir renkli şey, eser kalır.»

Romanın ayrıca cazib bir tarafı da, bazı yerlerinde, bilhassa ilk kısımlarında, hatıra romanı tarzında anılarıyla dolu oluşudur. İstanbul hatıraları bunların başında geliyor. İstanbul levhala-rını bir gurbete düşenin hayalini den geçişleri cidden düşündürücü ve zevk vericidir. Aynı zaman-da başka hatıralar da var; meselâ Taleb kalesi. Tarihten canlı bir yaprak gibi...

Bütün eserde, gözme ilişen iki kusurla karşılaştım. Bunların da, tertib hatası olması pek muhte-meldir. Biri, sayfasını not etmeği unuttuğum bir tarih hatası: 1905. Bu, her halde 1923 falan olmalı. Diğer hata da, 137 nci sayfanın başındaki karışık, bozuk cümledir. Bu tentib hatalarının kitabın ikinci basılışında tashihi temenni olunur.

Bu tenkidin, başında, romanda tesadüfe fazla yer verildiğini söylemiştim. Süzdil'in Mısırda şehadenin kâtibî çirkin ve budala Mü-vveddet Beyle evlenmesini Hilmi Efendinin bir mektubla haber al-ması gibi... Devlet reisinin yanın-da seyahate çıkması da, bize, orada, kızına rastlamak üzere hazırlanmış bir vesile olarak görünü-yor. Fakat tecessüsü evvelden biraz dağıtmıyor mu? Maamafih bu noktalar üzerinde fazla dur-muyorum. Eser, o kadar güzel ve Türk edebiyatı için öyle büyük bir kazanç ki, burada, tenkide ben-zer bu ufak işaretleri bile âdetâ kalbim titrireycek not ediyorum.

Yazımı bitirmeden, Sürgün'ün büyük san'atkarına tekrar hay-ranlığımı bildiririm. Zira Türk dilinin bu büyük kuyumcusuna, bu eşsiz san'atkarına muhakka ki en güzel üslubu borçluyuz. Mü-nekkidleri içinde onu hâlâ derin bulmıyanlar varsa, hiç değilse bu eserini okusunlar. Bu zevki onlar namına da samimiyetle dilerim.

Halid Fahri Ozansoy

Yeni neşriyat

Köy Papazı (Zenginler arasında) — Maruf Fransız muharriri (Clement Vantel) in bu isimdeki eseri Celâl Tevfik Saymen tarafından türkçeye nakli ve Kanaat Kitabevi tarafından neşredilmiştir.

İnce zekâsı, dakik görüşlerle tema-yüz eden Vantel'in bundan evvel li-sanmıza nakli ve tercüme edilmiş o-lan eserleri birer hâdisesiz teşkil etmiş-tir.

«Köy Papazı Zenginler Arasında» aynı kuvvette bir fikir mahsulüdür ki yabancı bir âlemi tasvir etmesine rağmen okuyucuda derin bir zevk uyandı-rmaması kabil değildir. Bu bakımdan, (Celâl Tevfik) in teşebbüsünü takdirle layık görürüz. Eserin fiatı yüz kuruştur.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey meczuaları karıştırırken bir yazı gözüme ilişti.

... Japonya'nın cenubunda bazı öyle ufak adacıklar varmış ki...

... Buralarda hemen hergün, her saat zelzele olur, ve halk daimi bir sallantı içinde yaşar-mış...

Hasan Bey — Güç şey, bizim otobüs yolları gibi desene!

Hikâye

Model milyoner

Yazan: Oscar Wilde

Kısaltarak tercüme eden: İrfan Konur

Zavallı Hughie Erskine bütün kemalâta erişmiş olmakla beraber hem âşık olmak, hem de parasız olmak felâketine uğramış, mü-kemmel bir proofül sahibi, zarif, itibarsız ve mesleksiz bir delikanlı idi. Sevgilisi Laura da one peres-tiş ediyordu, fakat kızın babası olan miralay Hughieyi beğenmekle beraber:

— Çocukum, on bin lira paran olduğunu zaman geli diyor.

İhtiyar miralayın aynı cevabı verdiği günlerden birinde, bütün neşesini kaybetmiş olan Hughie, en iyi arkadaşlarından ressam Alan Trevor'a uğradı. Çil yüzlü, kırmızı perişan sakallı, garib ve kaba bir adam fakat iyi bir sanat-kâr olan Trevor, yakışıklı oluşu dolayısıyla Hughieyi pek severdi. Zaten ekseriya şöyle söylemek âdetiydi:

«Bir ressamın tanıyacağı insanlar ancak hayvan ve güzel olanlar, kendisine bakmakta artistik bir zevk bulunanlar ve kendisine konuşmakta fikri bir ahenge var-lanlardır.» Bununla beraber Hughieye karşı muhabbetinin sebebi bundan ibaret kalmamış, onu daha iyi tanıdıktan sonra parlak, zayıf ruhu ve cömert, düşüncesiz tabiatı için onu adamakıllı sevmiş ve atekyesine girebilmesi için daimi bir dühuliyet kartı vermişti.

Hughie içeriye girdiği vakit Trevor'u, tabii büyüklükte şayanı hayret bir dilenci resmine son fırçaları vururken buldu. Asıl dilen-ci atelyenin bir köşesinde, yüksel-tilmiş bir kürsü üzerinde duru-yordu. Merhamet telkin edici, buruşuk parşömen gibi yüzü kup-kuru bir adamdı. Omuzunda yur-tıklar ve paçavralarla koyu, kaba bir cefti asılmış, kalın fotinleri ka-ba dikişlerle dikilmiş ve yaman-mıştı. Bir elle sadaka toplamak için ince şapkasını uzatırken, di-ğer elle kalın bir sopaya dayanı-yordu.

Hughie arkadaşının elini sıkarken:

— Ne şaşılacak bir model! diye fısıldadı, Trevor sesinin en tiz perdesile:

— Şaşılacak bir model mi? diye bağırdı. Ben de böyle düşünüyorum. Böyle dilenciler her zaman tesadüf edilmez.

— Zavallı ihtiyarcık! dedi. Hughie, ne kadar sefil. Fakat zannedersen şiz ressamlar için onun yüzü bir hazinedir.

— Tabii... Bir dilencinin mes'ud görünmesini istemezsiniz değil mi?

Hughie rahat bir divana otu-rurken sordu:

— Bir model bu iş için ne kadar alır?

— Saat başına bir şilin.
— Ya siz... Resminiz için ne alıyorsunuz?

— Oh... Ben bunun için iki bin lira alırım.

— Herhalde model de bundan bir hisse alır zannedirim. Onlar dî sizin kadar yoruluyorlar.

— Ne münasebet! Asıl yük ressamın omuzlarındadır. Yapayal-nız, bir resmin üzerinde uğraşma-nın ve bütün gün schpanın karşı-sında dikilmenin zorluğunu dü-şün! Haydi haydi, beni konuşturma. Bir sigara iç, sükunetle mu-hafaza et!

Biraz sonra hizmetçi içeriye ge-lerek Trevor'a çerçevesinin ken-disini görmek istediğini haber verdi. Trevor dışarı çıkarken:

— Sakın kaçma Hughie, dedi, şimdi geleceğim.

İhtiyar dilenci Trevor'un gay-tubetinden istifade ederek arka-sında duran tahta iskemlede bir an istirahat etmek fırsatını buldu. Öyle sefil ve biçare görünüyordu ki Hughie merhametine daha fazla mukavemet edemedi ve cebin-de kaç parası olduğunu yokladı. Bütün bulabildiği bir altın lira ile birkaç ufaklık. Kendi kendine: «Zavallı ihtiyar, diye düşündü; o buna benden daha muhtaç. Bu benim için on beş günlük araba pa-rası demektir.» Ve sonra yavaşça altını dilencinin avucuna bıraktı.

İhtiyar adam kıpırdadı ve kuru dudaklarından hafif bir tebessüm geçti:

— Teşekkür ederim efendim, dedi, teşekkür ederim.

Sonra Trevor geldi ve Hughie müsaade istiyerek, biraz da yaptı-ğundan kızarak çıktı. Lauraya gitti ve israftan dolayı tatlı bir azar yedikten sonra eve yaya dön-dü.

Akşam Palette klubüne uğradığı zaman Trevor'u yalnız başına Ren şarabı içerken buldu:

— E, Alan, resmi tamamen bitirdin mi?

— Bitirdim ve çerçevelettim çocuğum. Fakat biliyor musun o gördüğün ihtiyar dilenci sana ba-ylı. Ben de hakkında ne biliyorsun diye sordum. Kim olduğunu, ne-rede yaşadığını, varidatını ve ü-midlerini...

— Ne yaptım Alan! Lâtime et-me! Fakat o zavallı ihtiyar hak-kında bir şeyler yapabileceği iste-rdim. Evde bir sürü eski elbise var. Acaba işine yarar mı? Paçav-raları üzerinden parça parça dü-şüyordu.

— Fakat onların içinde muhte-şem görünüyor. Maamafih tekli-fini ona söyleyeceğim. E, söyle bakalım Laura nasıl? İhtiyar di-lenci onunla pek alakadar oldu.

— Ona Lauradan da mı bahset-tin?

— Tabii... Taş kalbli miralay, sevgili Laura ve on bin lira ne-selesi... Hepsini biliyor.

Hughie kıpkırmızı kesildi ve hiddetle bağırdı:

— Benim bütün hususi ahvali-mi o ihtiyar dilenciye söyledin ha!

Trevor gülerken:

— Sevgili yavrum, dedi, sizin tabirinizle o ihtiyar dilenci Avru-panın en zengin adamlarından bir-idir. O yarı isterse bütün Lon-drayı satın alabilir. Altın tabak-larına yemek ver ve istediği zaman Rusyayı harben menedebilir.

— Ne diyorsun?

— Ne diyeceğim? Bugün atel-yede gördüğün ihtiyar adam Ba-ron Hausberg idi. Benim en iyi dostumdur. Bütün resimlerimi sat-tın ahr. Dilenci kihiğında bir res-mini yapmam için bana bir ay ev-vel avans verdi. Ne yaparsın? Milyoner hevesi...

— Baron Hausberg! Allahım.

Ben ona bir altın lira verdim.

— Bir altın lira mı? Hah hah hah...

Hughie somurtarak:

— Zannedersen bana söyleye-bilirsiniz Alan! dedi. Ve benim böyle kendi kendime delice bir iş yapmama meydan vermediniz.

— Doğru Hughie amma, böyle düşüncesizce, etrafa sadaka dağıt-maya çıkacağına hiç aklıma gelme-mişti. Güzel bir modeli öpmeni an-larım, fakat çirkin birine bir altın vermeyi anlamam doğrusu...

— Tüh, beni budala zannedeck.

— Kat'iyen. Siz gittikten sonra hakkınızda pek yüksek hissiyat besliyorsunuz. Size karşı bu derece alâka göstermesinin sebebinin de şimdi anlıyorum. Sizin altın lira-nızı işe yatacağ, her altı ayda bir size kârını verecek, hem de ye-meklerden sonra anlatacak bir hi-kâye bulacak.

Hughie hiddetten tikanır gibi:

— Ben talihsiz bir şeytanım, dedi. Gidip yalanaktan başka çare yok. Fakat, Alan, sakın bunu kim-seye söylemeyin. Rezil olurum.

— Saçma... Bu senin insaniyet-perver ruhunun en yüksek değeri-ni aksettirecek bir şeydir.

Hughie Trevor'u kahkaha nö-betleri içinde bırakarak ve kendi-ni tamamilen bedbaht hissederek e-ve gitti. Ertesi sabah kahvaltı e-derken hizmetçi bir kart getirdi: Mösyö Gustave Noudin

Baron Hausberg tarafından.

Hughie kendi kendine: «Galiba tarziye istiyecek!» dedi ve ziya-retçiyi yukarıya almalarını söyle-di. Altın gözlüğü ve koyu saçları

Adliyede bir dövme ve hakaret hâdisesi

Sarhoş bir mübaşir adliye bekçisi ile bir jandarma on-başısını dövmeğe kalktı

Evvəlki akşam, tatilden sonra adliyede bir dövme ve hakaret hâdisesi cereyan etmiş, dün de bu vak'a aslıye 7 nci ceza mahkemesine intikal etmiştir. Hakkında tutulan cürmü meşhûr zaptına nazaran vak'anın suçlusu mevkinde bulunan Bedri adında bir mübaşir, evvelki akşam adliye gece bekçilerinin Şevki ile bir jandarma onbaşısının vazifeleri sırasında tahkir etmiş ve bu arada Şevkiyi toklamıştır.

Dün bu suçundan dolayı aslıye 7 nci ceza hâkiminin huzuruna sevkolunan suçlu mübaşir cür-münü inkâr etmiş, beki Şevki ta-rafindan tecavüze uğradığını id-dia etmiştir.

Bundan sonra dinlenen hâdisе şahidlerinden bazıları, mübaşir Bedri'nin sarhoş bulunduğunu, gece bekçisi ile, jandarma onbaşısına hakaret ve tecavüze kalkıştığını gördüklerini söylemişlerdir.

Diğer şahidlerin celbi için du-ruşmayı talik eden hâkim, suçlu mübaşiri tevkif etmiştir.

Genç kız av tüfeğinden yaralanarak öldü

Dün Kâğıdhanede genç bir kızın ölüme neticelenen feci bir ka-zadır. Kâğıdhanede Ali a - dında bir şahsın 17 yaşındaki kızını Feride dün evlerindeki av tüfeğini karıştıran, silâh birdenbi-re patlamış, çıkan saçmalar zavallı kızcağızın karnına isabet ederek ağır surette yaralanmasına sebep olmuştur.

Tedavi edilmek üzere Beyoğlu hastanesine kaldırılan genç kız, aldığı yaraların tesiri ile bir müddet sonra ölmüştür.

Vak'a etrafında tahkikata de-vam edilmektedir.

İhtiyar centilmen odaya girdi:

— Mösyö Hughie Erskine'e hit-ab etmekle mi müserrefim? dedi. Hughie eğildi. İhtiyar ilâve etti:

— Baron Hausberg tarafından geliyorum, dedi, baron.

Hughie kekeleydi:

— Rica ederim mösyö, kendile-rine en samimi tarziyelerimi îblâğ ediniz.

İhtiyar centilmen tebessümle:

— Baron, dedi, bu mektubu getirmek vazifesini bana verdiler. Ve mühürlü bir zarf uzattı. Üstünde şöyle yazılıydı:

«İhtiyar bir dilenciden Hughie Erskine ve Laura Merton'a düğün hediyesi» ve içinde on bin liralık bir çek.

Evlendikleri zaman Alan Tre-vordan iyisi yoktu. Baron da dü-ğün çayında bir nutuk söyledi. Trevor:

— Milyoner modeller, diye işa-ret etti, oldukça nadirdirler. Fakat, Allah cezasını versin. Model milyonerler daha ender bulun-u-yorlar.

Su saatleri, süt saatleri, kum saatleri

Çinde 25 yıl önce otomobilin ve şimendiferin bulunduğu günlerde su saatleri hâlâ kullanılmakta idi

Ali ile Veli iki çocukluk arkada-şı idiler. Aynı mahallede doğmuş beraber büyümüş, beraber kaydırak oynamışlardı. Fakat hâdiseler ve hayat, uzun bir müddet için onları birbirinden ayırmıştı. Bu iki çocuk-luk arkadaşı, belki on yıldanberi birbirini görmemişlerdi.

Günün birinde bu iki çocukluk arkadaşı, büyük bir şehrin caddesin-de burun buruna geldiler. Derhal sarmaşdolaş olarak birbirlerini öp-tüler. Kucaklaşma ve öpüşme faslı bittikten sonra Veli:

— Görüşmeyeli nice aylar, nice yıllar oldu, dedi. Nice sular aktı!

Ali arkadaşının sözünü tasdik e-derek:

— Hakikaten az sular akmadı, dedi.

Acaba bu iki arkadaş, yani Ali ile Veli, söyledikleri bu son cümle-nin neyi ifade ettiğini biliyorlar mıydı?

Burada sözü geçen «su» neyi ifa-de ediyor?

Bu su nereden gelmiş, nereye ak-mış?

Öyle zannediyorum ki, bizim iki ahbab çavuş, lâf olsun diye söyle-dikleri bu cümlenin manasını kat'i-yen müdkir değillerdi. Ve adı ge-çen suyun, nereden gelip nereye ak-tığını da söyleyebilecek bir vaziyette değillerdi.

Biz de onları kanaatindeyiz! Hakikaten onların söylediği bu cüm-le lâf olsun diye söylenmiştir. Haki-katte hiçbir manası yoktur. Nitekim eskiden manası olduğu halde bugün için hiçbir kıymet ifade etmeyen bir çok sözler, hâlâ aramızda yaşayıp durmaktadır.

Su saatleri

Ali ile Velinin bu sözleri arka-

GONULİSLERİ

Okuyucularıma cevablarım

Bayan «K. H.» ya:

— Senelerce evvel İzmir, Manisa hattı üzerinde küçük bir kasabada bir gece kalmışım. Akşam yeme-ğini minimum bir lokantada yerken bir çift ile tanıştım, kadın da; er-kek de aynı şehirde öğretmen işle-r, kendilerini mesleklerine ver-mişlerdi; belki biraz kapalı, müte-vazı, fakat çok sakin bir hayat ya-şıyorlardı, bana çok mes'ud görü-n-düler. Mektubunuz hayalimde bana bu hatırayı hatırlattı. Seçtiğiniz tip hakkında fikir yürütemem, kendi-sini hiç tanımayorum. Çizdiğiniz portre ise bir hayli müphemdir, e-sasen sizin gözünüzle görülmüş, si-zin fırçanızla çizilmiştir. Yalnız e-sas fikrinizi doğru buldum, şimd-i-

den tebrik ederim.

Bayan «Ha» ya:
Sizi sevdiğini inandığınızı söy-lüyorsunuz. İnanmak insanların en büyük teselli ve kuvvet kaynakla-rından biridir. Sizi bu kaynağa sa-hib olduğunuz için tebrik etmeli-yim. Yalnız anlattığınız hikâye be-ni tereddüde sevketti. İleride hayal sukutuna düşmemek için tedbir al-manız lâzımdır.

Bayan Aliyeye:
Son günlerde işidip de pek hoş-landığım bir ismi size tavsiye ede-yim:

— Hoşyar.

TEYZE

— Vallah iyidir ve sana duacı-dır.

— Allah ondan razı olsun benim Muslu ağam...

— Bre kahveci güzeli tiz söyle senin Ali Beşe ağam nerededir?

— Benim Muslu ağacığım... Be-nim Ali Beşe ağam Mısır gemisin-den kahve indirir...

— Bre Ali bey oğlum söyle ne zaman gelir?

— Vallah bilmem... Haber sal-sam gelir...

— Haber salmak olmaz... Gü-müş cezve ve gümüş zarf kahvesini içerim, Ben gider varırım Mısır ge-misine...

— Bre ağam olmaz... Elâgöz Ahmed... Elâgöz Ahmed... Tiz bre oğlan var git ağamı bul getir...

Muslu Beşe elile işaret ederek dışarıya fırlamak üzere olan çırağı durduttu:

— Kerem et Ali bey oğlum... Oğlanı koşturmayı nizam yoktur.

— Ben giderim...

Muslu Beşe, Sarac Ali beyi ko-lundan tutup yanına oturttu. Deli-kaşlının kulağına eğilerek:

— Ali Beşe ağam ile meclisimiz halvettiler.

Dedi. Kahveci güzeli, iri parlak gözlerini manavın esmer ve kıllı yüzüne dikti. Vahşi bir tebessüm ile gelen bu yüzden bir mana çı-karmak çok zordu.

(Arkası var)

Çılgın İstanbul

Lâle devrinden sahneler

İbrahim paşaya isyan hazırlıkları

YAZAN: REŞAD EKREM

Cubukdar sarac Ali bey meselesi, sadrazaman güzide ve rind kütüphanecisi ile şeytana pabucu ters giydirecek kadar zeki kahveci Ali Beşe arasında, ikinci bir isyana, birincisini de cebir ve tazyik kullan-mıya sevk edebilecek kadar ehem-miyetli değildi.

Bu da kanbur feleğin iç içe ge-miş iki çemberi idi: Ali beyi Topha-nedeki tiryaki kahvelelerinden sairin sahilhanesine aldırın o idi, sairin çubukdar iken de eski ağasının yan-na kaçtıran gene o idi.

Manav Muslu Beşe, çok mağru-r bir adamdı. Bayramlarda, kandiller de bile devlet ricalinden, âyândan, eşraftan, hattâ ocak ağalarından kimsenin kapısını çalmaz, lâzım ge-len yerlere hediyesini göndermekle

iktifa ederdi. Onun, Sarac Ali beyin kahvehanesine uğraması, fev-kalâde bir hâdisedir. Çünkü, Sa-rac Ali bey, Ali Beşenin çırağıydı. Bu kahvehane de aslında Ali Beşenin sayılırdı. Buraya gelmek, Ali Beşenin ayağına varmak demektir. Halbuki, Muslu Beşe, böyle bir ih-timale tahammül edemezdi.

Manav Muslu kapıda görünür görünmez, kahve halkı, pek haklı olarak merak ile bakışmışlar, bu gelisi, fevkalâde bir zarurete ham-letmişlerdi. Aslında da öyle idi. Muslu Beşe, üç gündənberi kahveci Aliyi kendi menziline davet etmiş fakat, yerinde ve adamına karşı Muslu kadar gurura kapılmasını bil-en Kahveci Ali, isminin çokluğunu bahane ederek, manavın Tahtaka-

le Sarac Ali bey kahvehanesine gelmesini bildirmişti.

Muslu Beşe, çiraklar tarafından fevkalâde hürmetle karşılanarak kahvenin en şerefli peykesinin ortasına oturtulmuş, ellerine ve üzeri-ne gül sular, nane suları serpilmiş, kahveler, gülbe şekerler ikram o-lunmuştu. Sarac Ali bey de, gelir gelmez ilk önce onu selâmlamış, elini öpmüş, sonra, bizzat kendi eli-le ve gümüş cezvede kahve pişire-rek manavın koltuklarını iyice ka-bartmıştı. İşte bu arada idi ki, kan-bur feleğin yolladığı puslayı almış bulunuyordu. Bu kâğıdı açıp oku-mak birkaç saniyelik bir iş olmuşt-u; ve daha ilk satırında, delikan-lının yüzünde bir tebessüm bilmir-miş ve kulaklarına kadar kızarmıştı.

Arkast dönük olduğu için, okuduk-tan sonra kulağına soktuğu kâğıdı kimsecekler görmemişti. Sarac Ali bey kızarmakta haklı idi. Kanbur Felek, delikanlıya âşık olan ve ne-rede ise bu âşk ile yataklara düşe-cek olan bir kadının davetini kabu-le onu, bir hayli zorluklarla kandır-mıya muvaffak olmuştu. Fakat, bu buluşmanın şekli, Ali beyi kızarta-cak kadar tuhaftı. Kahveci güzeli kendisinin ısrar ile davet eden kadı-nın evine, ferace giyerek kadim ki-yafetinde gidecekti, Sarac Ali bey, gümüş kahve tepsinini Muslu Beş-enin önüne koyarken:

— Merhaba Muslu ağa efendim.

Dedi, manav, kaşları çatık:

— Merhaba delikanlı... dedi, Ali

Beşe ağam nasıldır?

Arkast dönük olduğu için, okuduk-tan sonra kulağına soktuğu kâğıdı kimsecekler görmemişti. Sarac Ali bey kızarmakta haklı idi. Kanbur Felek, delikanlıya âşık olan ve ne-rede ise bu âşk ile yataklara düşe-cek olan bir kadının davetini kabu-le onu, bir hayli zorluklarla kandır-mıya muvaffak olmuştu. Fakat, bu buluşmanın şekli, Ali beyi kızarta-cak kadar tuhaftı. Kahveci güzeli kendisinin ısrar ile davet eden kadı-nın evine, ferace giyerek kadim ki-yafetinde gidecekti, Sarac Ali bey, gümüş kahve tepsinini Muslu Beş-enin önüne koyarken:

— Merhaba Muslu ağa efendim.

Dedi, manav, kaşları çatık:

— Merhaba delikanlı... dedi, Ali

Beşe ağam nasıldır?

— Vallah iyidir ve sana duacı-dır.

— Allah ondan razı olsun benim Muslu ağam...

— Bre kahveci güzeli tiz söyle senin Ali Beşe ağam nerededir?

— Benim Muslu ağacığım... Be-nim Ali Beşe ağam Mısır gemisin-den kahve indirir...

— Bre Ali bey oğlum söyle ne zaman gelir?

— Vallah bilmem... Haber sal-sam gelir...

— Haber salmak olmaz... Gü-müş cezve ve gümüş zarf kahvesini içerim, Ben gider varırım Mısır ge-misine...

— Bre ağam olmaz... Elâgöz Ahmed... Elâgöz Ahmed... Tiz bre oğlan var git ağamı bul getir...

Muslu Beşe elile işaret ederek dışarıya fırlamak üzere olan çırağı durduttu:

— Kerem et Ali bey oğlum... Oğlanı koşturmayı nizam yoktur.

— Ben giderim...

Muslu Beşe, Sarac Ali beyi ko-lundan tutup yanına oturttu. Deli-kaşlının kulağına eğilerek:

— Ali Beşe ağam ile meclisimiz halvettiler.

Dedi. Kahveci güzeli, iri parlak gözlerini manavın esmer ve kıllı yüzüne dikti. Vahşi bir tebessüm ile gelen bu yüzden bir mana çı-karmak çok zordu.

(Arkası var)

Civelek Mustafaya gelince uçarı bir külhani idi. Onun için, ihtilâl, iğtişâş, kendi tabiri ile «yavru cey-lân avı» için en uygun hava idi. Bu külhani için ihtilâl ile panayı ar-a-sında fark yoktu. Her ikisi de eğ-lenceliydi. Kârli alışveriş olurdu. Kol ve bacak, el ve ayak hareketi olurdu. Bundan ötürüdür ki, fevka-lâde neş'eli, zarif, şakacı, şakrak ve güzel konuşan bu İstanbul kopu-ğu günlerinde, kahvede, handa, ha-mamda, berberde, manavda, fırsat buldukça, adamına rastladıkça «Tebrizin İrantlar tarafından ist-iirdadından bahsediyor, İbrahim paşa ile yârânını ruhsuzluk, duy-ğusuzlukla suçlayordu. Konuştu-klarını kulağına eğilerek: «İrandan bir Mirza gelmiş, İbrahim paşaya şahin kızılca kızılca Tebriz altınlarını ge-tirmiş... Üç yüz şebaz yiğit kızıl-başı şişe geçirip kebab etmiş... Ka-rademizde bir gemi dolusu gazi ka-rındaşlarımızı gemileri paşa akçesi-le delip batırılmışlar...» diye fısı-l-dayordu. Fakat Civelek Mustafa da biliyordu ki, kendisinin at oynata-cağı bir ihtilâl meydanı, ancak Patrona Halil ağa ile Ali Beşenin de bayrak açmalarla elde edilebi-lirdi. Kahveci Ali ile Patrona Halil ağaya gelince, İbrahim paşa ve yâ-rânı hakkında en ufak bir hoşnu-suzlukları yoktu. Her ikisi de dev-let ricalı kapılarında itibar sahibi ağalardı.

Memleket Haberleri

Trakya'da

Köylüye yeni harman makineleri veriliyor

Edirne (Hususi) — Trakya vilayetlerinin orak ve hasad mevsi mi gelmiştir. Devletin dört vilayete gönderdiği 141 makinenin başında ziraat memurları bulunmaktadır. Bu işleri yakından görmek ve ne şekilde istifade edileceğini tesbit ve bunların bir intizam dahilinde işletilmesini temin maksadına umumî müfettişlik ziraat müşaviri Şevket Ali Bölge vilayetlerinde bir teftiş gezisine çıkmıştır. Çanakkaleden itibaren Tekirdağ, Kırklareli ve Edirne vilayetleri kalarına uğruyacaktır.

Ayrıca ziraat işleri için bu mülkaya 5 tane harman makinesi verilecektir. Vasatî olarak 600 dönüm biçilecektir.

Bu makineler için Babaeski, Lüleburgaz, ve Çorluda yedek parça merkezleri açılacak ve ekipman buralardan tedarik edilecektir.

Bursada Mars müsabakasını kazanan genç

Bursa, (Hususi) — Matbuat Umum Müdürlüğü'nün açtığı yürüyüş müsabakası halkımız arasında büyük bir alaka uyandırmıştır. 19 Mayıs'ta Riyaseti-cümhur orkestrasının çaldığı ilk marş aynı zamanda Bursa-lılarla ilgili olması bakımından her ağzıda tekrarlanmaktadır. Matbuat Umum Müdürlüğü'müzün bu teşvikçi hareketi diğer bir çok amatör sanatkarlarımızı da faaliyete getirmiş bulunmaktadır. Bu münasebetle halen, Belediyemiz bandosunda çalışmakta olan marş sahibi Mehmed Emin Yalınla görüştüm. Mehmed Emin, bestelediği bu marş hakkındaki sorgularına karşı şunları söylemiştir:

«Matbuat Müdürlüğü'nün böyle bir müsabaka açtığını ilkönce radyo haberlerinden öğrendim ve o günden itibaren marşın bestesini hazırlamağa başladım. Buna da on günlük bir mesai kâfi gelmişti. Kendim Rusçukluyum, tahsil derecem ortadır. 934 de ana vatana geldim. Gedikli muzıka başcavuşuyum. Keman, mandolin ve diğer sazları da çalıyorum. Marşın bestesini kazandığımdan duyunca çok sevindim. esasen bu sahada çalışmak istiyordum. İnkişaf sahasını bulursam ayda iki üç marş besteleyeceğimi kuvvetle tahmin etmekteyim.»

«Matbuat Müdürlüğü'nün böyle bir müsabaka açtığını ilkönce radyo haberlerinden öğrendim ve o günden itibaren marşın bestesini hazırlamağa başladım. Buna da on günlük bir mesai kâfi gelmişti. Kendim Rusçukluyum, tahsil derecem ortadır. 934 de ana vatana geldim. Gedikli muzıka başcavuşuyum. Keman, mandolin ve diğer sazları da çalıyorum. Marşın bestesini kazandığımdan duyunca çok sevindim. esasen bu sahada çalışmak istiyordum. İnkişaf sahasını bulursam ayda iki üç marş besteleyeceğimi kuvvetle tahmin etmekteyim.»

Kızılcahamamda kanlı bir aile faciası

Bir köylü karısı ile sevişen bir adamı öldürdü, karısını da ağır surette yaraladı

Kızılcahamam, (Hususi) — Kazanımızın Yıldırımören köyünde bir aile faciası olmuş, bir köylü karısı ile sevişen diğer bir köylüyü öldürmüştür, karısını da ağır surette yaralamıştır.

Bu köyden Hüseyin oğlu Mehmed uzun seneler evvel gene köyünden Hatice isminde bir kızla evlenmiş, bundan beş çocuğu olmuştur. Aile mes'ud bir halde yaşarlarken, nihayet son aylarda aralarında bir geçimsizlik başlamıştır. Hüseyin daha ziyade karısı tarafından izhar edilen bu geçimsizliğin sebebini anlamak istemiş, karısının hareketlerini tetkik edince onun aynı köyden Ali oğlu Hasan isminde evli ve üç çocuklu bir adamla seviştiğini hissetmiştir.

Bunun üzerine derhal tertibat almış, bu feci vaziyete tam bir kanaat getirdikten sonra birkaç gün evvel kasabaya pazara buğday almağa gideceğini söyleyerek evden çıkmıştır.

Hatice de kocası gittikten sonra akşama doğru, aylardanberi seviştiği Hasanı gizlice eve almıştır. Hüseyin ise bir müddet köy dışında beklemiş, hava kararırken eve gelmiş, sessizce içeriye girmiş ve karısını karısının aşkının bir arada oturduklarını görünce, hızla odaya girmiş ve tabancasını çekmiştir ve Hasanın kumildamasına meydan bırakmadan bu namus düşmanın üzerine iki el ateş etmiştir. Çıkan kurşunlar Hasanın sağ ve sol böğrüne girmiş, kendi-

sini kanlar içinde yere sermiştir. Hüseyin müteakiben tabancasını Hatice'nin üzerine çevirmiş, onun yaralı inlemelerine meydan vermeden onu da birkaç yerinden yaralamıştır.

Katil bu işleri gördükten sonra süratle evden çıkmış ve kaçmağa başlamıştır. Tabanca sesleri ile ayaklanan köy halkı Hüseyinin evine koşmuşlar, iki kanlı cesede karşılaşmışlardır. Hâdisi derhal köy ihtiyar heyeti tarafından telefonla kaza müddeiumumiliğine haber verilmiş, müddeiumumî Cevdet Kızıloğlu ve hükümet doktoru Ali Rıza Bakay jandarma kumandanı ile birlikte vak'a mahalline gelmişlerdir.

Biraz sonra da katil Hüseyin yakalanmış, çok ağır yaralı olan Hatice Ankara Nümune hastanesine kaldırılmıştır.

Izmir Atatürk müzesinin hazırlığı

Izmir (Hususi) — Birinci Kordonda Atatürk müzesinin tanzimi işini devam edilmektedir. «Halk müzesi» adını alacak olan bu müzeye konulacak Atatürk'e ait hatıraları ihtiva eden birçok fotoğraf agraşmanları yapılmıştır. İzmir seyahatlerinde Atatürk'ün söylediği nutuklar tamamen toplanmıştır. [Bunlar cildletilecektir. Müze çok zengin ve kıymetli eserlerle dolmaktadır.

İzmirde

Güzelyalı'da bataklık sahası kurutuluyor

Izmir (Hususi) — Güzelyalı'da küçük su birikintileri ufak bataklıkların sahibli kısımlarının istimlak edilerek bu geniş sahada modern spor sahaları tesis edileceğini evvelce yazmıştık.

Belediye reisi Dr. Behçet Uz, dün yanında mühendisler olduğu halde Güzelyalya giderek tesisler yapılacak sahada tetkikler yapmıştır.

Bu sahanın bir an önce temizlenmesi ve gençliğe faydalı bir hale getirilmesi için planlar hazırlanmaktadır.

Güzelyalı'da bulunan belediye banyoları da hazırlanacak plan çevresine alınacak ve burada geniş yüzme havuzları ve su topu yerleri vücutte getirilecektir.

Güzelyalı'daki bataklıklar kurutulduktan sonra bu civarda yalnız Çakalburnu dayanan civardaki bataklık kalmış olacağından bunun da bir an evvel kurutulmuş olması çareleri araştırılacaktır.

Gemlikte yeni zeytin mahsulü iyi

Gemlik (Hususi) — Gemlikte bu yıl zeytin mahsulünün çok mebzul olacağı anlaşılmaktadır. Hemen dört yıldır faslısız iyi mahsul almakta, bu yüzden bu işle istigal edenlerin yüzü gülmektedir. Yalnız daha eski senelerden stok mal mevcuttur. Bu yılın mahsulü de buna inzimam edince stokları idhar edecek kab bulmak ve temin etmek şimdiden tüccar ve çiftçiyi düşünürme başlamıştır. Bu vaziyeti önlemek üzere ihracat müsaadesi almak için bir murahhas heyeti gönderilmesi tüccarlar arasında düşünülmektedir.

Ihracat ofisinin ciddiyetini nazarı itibara alacağı şüphesiz bulunan hükümetimizin şu durum müvacehesinde ihracata müsaade etmesi çok isabetli olacaktır kanaatindeyiz.

Trakya'da ipekböcekçiliği

Edirne (Hususi) — Müstahsil ipekböceği tohumlarını açmış ve koza yetiştirmek üzere faaliyete geçmiştir. Bu yıl koza mahsulünden alınacak randıman miktarı hakkında şimdiden bir şey söylenemese de böceklerin bakım ve yetiştirilmesi hususunda müstahsil itina etmekte ve Edirne'deki ipekböcekçiliği Enstitüsünün birkaç yıldır fennî şekilde ipekböceği yetiştirme hususundaki gayretlerinden hakkını istifade olmaktadır. Trakyanın en ziyade koza yetiştiren muntakaları Mürefte ve Meriç kazaları halisidir. Her sene olduğu gibi bu sene de müstahsile ipekböceği tohumu dağıtılmıştır.

Geçen seneki koza istihsal miktarı 18.000 kiloyu bulmuştur ki bu rakam yalnız Edirne şehrinin istihsalıdır. Meriç ve Uzunköprü koza istihsalatı bu yekünden hariç bulunmaktadır.

Bartında meyvacılığa rağbet artıyor

Bartın (Hususi) — Ziver Çelebi ve Ahmed Albayrak tarafından Şirvan Çavuş köyünün cenub sirtlarında meyvacılığa başlanmıştır. Belki perdelerin arasına gizlenmişti. Belki korkunç siması camın arkasından birden-bire zühür edecekti, İstanbul gibi koca bir şehirde her türlü insan bulunur; dünyanın da bin türlü hali vardı, Didar yatağının içinde bütülmüş; dizleri çenesinde, yorgun burnunda kaldı ve bu vaziyette sabahladı.

Mutad saatte kapısı vuruldu. Hizmetçi kahvaltısını getiriyordu. Telâşla sordu:

— Kuzum kızım, dün akşam yanındaki odadaki bağırmalar ne idi?...

Hizmetçi gülümsedi: — Duydunuz mu?... Hiçbir şey değil... Bir şey değil amma otel müşterileri birbirine girdiler... Telâş kıyamet... Meğer yanındaki odaya dün gelen delikanlı uykusunda sayıklıyormuş... Bu artistler böyledir, her şeyleri aca-

maulîmi Salâhaddin Konunun delâletle bahçeyi görmüş ve sahiblerini takdir etmiştir.

Bu gibi meraklıların artmasını temenni ederiz. Resim fidanlık esasile ziraat müdürü Hüseyin Ayyıldız, ziraat

vesselâm!... Naime, Jüher bir isim, yabancı bir isim, ölüyorum, imdad... Bu sözler kim bilir ne müthiş bir faciadan birer nebeydi!...

Didar uzun müddet bu faciadan ne olduğunu kestirmeğe çalıştı. Fakat yavaş yavaş faciadan ziyade kahramanile meşgul olmağa başladı. İçeriki, bitişik odadaydı. Aralarında ince bir duvar vardı, sesin kolaylıkla geçtiği bir duvar... Sonra şu kilitli kapı. İçeriki birkaç oda istiyen müşteriler, nazarı itibara alınarak birçok otelde olduğu gibi, bu otelde de odaların arasında birer kapı açılmıştı. Bunlar icabında açılır, fakat ekseriya kilitli kalırdı. Didar usulca kapıya geldi, kulağını dayadı. Belki, kaç saat zihnini meşgul eden muammanın halledilmesine yardımında bulunabilecekti birkaç kelime duyabilirdi. Nefesini zaptedererek dinledi. Bir müddet sadece bir hisri duydu. Sonradan bir gulule, Delikanlı dışırlıkla fırcaladık-tan sonra boğazını gargara ediyordu.

Bu ameliyenin bitmesiyle bir şarkı sesi yükseldi:

Ben severim kadınların hepsini! Aman yarabimim cidden bu delikanlı çok tuhaf, çok acayibdi. Dün gece imdad, ölüyorum diye bağıyor, şimdi de kadınların hepsini sevdiğini şarkı ile ilân ediyordu. Acaba siması, şekli nasıl-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

«Son Posta» nın tefrikanı: 18

KOCA YUSUF

Molla - Adalı güreşi

Molla güreş başlar başlamaz süratle saldırdı ve Adalıyı altına aldı

Molla; kararın uzadığını anlayınca sabırsızlandı. Sessizce oturduğu yerden kalktı. Ayağında kışpet beylerin yanına geldi. Müzakereye kulak misafiri olmağa koyuldu. Baktı ki; babası; manası yere, kendini müdafaa ediyor. Ve hasımlarına korktuğunu hissettiriyordu.

Zavalı baba, oğlunun güreşini görmediği için. Ne de olsa, çok ağır olan Adalıya karşı koruma vaziyeti almak mecburiyetini duymuştu.

Molla; babasının bu halini görünce derhal lâfa atıldı ve:

— Bana bakın; babama hürmet ederim, lâkin, o benim güreşini bilmez. Hoş, bu pehlivanlıktır. Allah bilir. Fakat; üzülmeysin, ve bu mesele üzerinde fazla konuşmayı nız... Ne diyorsunuz?

— Kıran, kırana mı?

— Evet; güreş kıran kıranadır, yenişi çivi yukarıdır. Berabere yoktur. Boğmak, tırpanlamak her şey vardır. Hattâ, kazık dahi... Anladığı mı? Sonra; herhangi taraf meydana gelir pehlivanına sahib çıkmak isterse avradının donu da başına olsun...

Deyip sözü bıçak gibi kestirdi. Adalın beyleri, birbirine baka kaldılar... Mollanın babası da olduğu yerde kala kaldı.

Her şey bitmişti. Davullar zurnalar vurmağa başladı. Pehlivanlar yağlanıp meydana çıktıkları zaman, Adalın beylerinden biri, yüz altın taşıyan bir keseyi elinde tutarak ortaya yürüdü. Davul ve zurnaları susturarak bağırdı:

Ortaya konan ödül (1) den gayri yüz altın hira koyuyorum. Bu parayı yalnız, Adalı yenerse alacak.

Bunu, gören diğer beyler, yazma mendillere doldurdıkları altınları birer birer meydana gelip Adalıya peskeş çekmeye başladılar...

Mendil torbaları, kazan dibinde dikili duran ödül sığına asılıyor.

Molla; sessiz, sakin kollarını gövsüne çaprazlamış beylerin yarışını seyrediyordu.

İşin tuhafı; Molla için ortaya çıkıp tek bir bey veya âyan para koymadı.

Para koyanlar koymuş, her şey bitmişti. Güreşe başlamak üzere tekrar davullar, zurnalar vurmağa başlayacağı sırada, Müminin babası olduğu yerden kalktı. Meydana yürüdü. Elile davul, zurnaları susturdu.

Herkes, ona bakıyordu. Belindeki kusağı çözdü. Gövdesine doladığı enli meşin altın kemerini çıkardı. Bir mavzer fişekliği kadar geniş ve ağır olan bu altın dolu kemeri götürüp ödül sığına astı ve, oğluna dönüp selendirdi:

— Oğlum; bu da, ortaya konan (1) Pehlivanlara verilen hediye, at, koç, para gibi...

Mollanın babası, yetmiş yaşına geldiği halde, daha bu derece seri, bu kadar hünerli güreş görmemişti. Anladı ki; oğlu için gıyabında söyle nen sözler doğru idi. Bu bir insan makinesi değil, şimşekti. O derece heyecanlandı ki, olduğu yerde bir çocuk gibi hüngür hüngür ağlamağa başladı.

Artık; oğluna bakamıyordu. O nun gençliğini düşünüyordu.. pehlivan olamazmış diye alay ettiği hatırına geliyordu... Hulusâ; sevinçlerle hatıralarını birbirine karıştırarak ağlıyordu.

Adalın beyleri şaşırmışlardı. Ağzlarını bıçak açmıyordu.

Davullar, zurnacılar, güreşin hıznına, hız katmak için çabuk, çabuk çalıyorlardı.

Adalı, sarmaya girdi. Bu da tam Cezayir sarması idi. Altın üstten bağlı idi. Sol taraftan da, zaten; Mümin hoca sarmayı soldan vurdu. Sağ eli açık ve serbest kalsın diye...

(Arkası var)

«Son Posta» nın tefrikanı: 68

YAZAN : EKREM REŞİD

Bir gece Didar feryad ve figanlarla ansızın uyandırılmıştı. Telaşla yatağından fırladı. Ses yanındaki odadan geliyordu. Dinledi. Bir erkek haykıyordu:

— Yeyet!... Yeter artik!... Biktım usandı... Kahrolsun Naime!.. Lanet olsun Apustola!... Yeter, yeter... Ölüyorum!... Can kurtaran yok mu?... İmdat İmdat!..

Didarı, çılğın bir korku yatağının içinde sınıksı bağlamıştı. Kimildanmasına bile imkân yoktu. Soğuk terler dökmekteydi.

— Can kurtaran yok mu?... İmdat...

Dışarıda kapılar açıldı, koşuşmalar oldu, kapılar vuruldu, muhtelif sesler işitildi. Sonra her şey derin bir sükûna daldı. Her şey ve herkes, Didar müstesna. Mutlak biri öldürülmüştü. Mutlak bir cinayet işlenmişti. Didar göç halle titreyen elini uzatıp bir düğmeye basabildi. Başucundaki lâmba yandı. Karanlıkta kalmaktansa aydınlıkta bulunmağı tercih et-

mişti. Belki katil cürmünü işledikten sonr ayanındaki odanın penceresinden atlayıp kendi penceresine gelmişti. Belki perdelerin arasına gizlenmişti. Belki korkunç siması camın arkasından birden-bire zühür edecekti, İstanbul gibi koca bir şehirde her türlü insan bulunur; dünyanın da bin türlü hali vardı, Didar yatağının içinde bütülmüş; dizleri çenesinde, yorgun burnunda kaldı ve bu vaziyette sabahladı.

Mutad saatte kapısı vuruldu. Hizmetçi kahvaltısını getiriyordu. Telâşla sordu:

— Kuzum kızım, dün akşam yanındaki odadaki bağırmalar ne idi?...

Hizmetçi gülümsedi: — Duydunuz mu?... Hiçbir şey değil... Bir şey değil amma otel müşterileri birbirine girdiler... Telâş kıyamet... Meğer yanındaki odaya dün gelen delikanlı uykusunda sayıklıyormuş... Bu artistler böyledir, her şeyleri aca-

maulîmi Salâhaddin Konunun delâletle bahçeyi görmüş ve sahiblerini takdir etmiştir.

Bu gibi meraklıların artmasını temenni ederiz. Resim fidanlık esasile ziraat müdürü Hüseyin Ayyıldız, ziraat

vesselâm!... Naime, Jüher bir isim, yabancı bir isim, ölüyorum, imdad... Bu sözler kim bilir ne müthiş bir faciadan birer nebeydi!...

Didar uzun müddet bu faciadan ne olduğunu kestirmeğe çalıştı. Fakat yavaş yavaş faciadan ziyade kahramanile meşgul olmağa başladı. İçeriki, bitişik odadaydı. Aralarında ince bir duvar vardı, sesin kolaylıkla geçtiği bir duvar... Sonra şu kilitli kapı. İçeriki birkaç oda istiyen müşteriler, nazarı itibara alınarak birçok otelde olduğu gibi, bu otelde de odaların arasında birer kapı açılmıştı. Bunlar icabında açılır, fakat ekseriya kilitli kalırdı. Didar usulca kapıya geldi, kulağını dayadı. Belki, kaç saat zihnini meşgul eden muammanın halledilmesine yardımında bulunabilecekti birkaç kelime duyabilirdi. Nefesini zaptedererek dinledi. Bir müddet sadece bir hisri duydu. Sonradan bir gulule, Delikanlı dışırlıkla fırcaladık-tan sonra boğazını gargara ediyordu.

Bu ameliyenin bitmesiyle bir şarkı sesi yükseldi:

Ben severim kadınların hepsini! Aman yarabimim cidden bu delikanlı çok tuhaf, çok acayibdi. Dün gece imdad, ölüyorum diye bağıyor, şimdi de kadınların hepsini sevdiğini şarkı ile ilân ediyordu. Acaba siması, şekli nasıl-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

— Kim bu delikanlı?... — Bir artist!...

Artistin manasını anlamamış olduğu halde Didar ne demek olduğunu sormadı. Cehlini setretmek istiyordu. Yalnız:

— Nesi var acaba?... İmdat, ölüyorum diye bağırmak için ne büyük azab çekmekte olacak!...

Dedi: Hizmetçi de gene gülümseyerek:

— Malûm ya artistlerin her şeyleri acayibdir. Kim bilir nesi var.. akıl ermez ki... Ne ise, geçmiş olsun...

Deyip çıktı. Artist ne demekti?... Naime namında bir kadına ve ismini hatırlıyamadığı bir başkasına lanet okuyan bu delikanlı kimdi?... Dedi: neydi?... Niçin ölüyordu, kimden imdad bekliyordu?... Bu delikanlı merakını uyandırmıştı. Acaba veçhen, şeklen nasıldı?... Ah şu dünya, derdsiz kimse yok-

Resmî Tebliğler

Maltaya akınlar

Malta 3 (A.A.) — Resmî tebliğ:

İngiliz avcıları, bugün öğleden sonra, denizde bir Yankers 52 tayyaresini düşürmüşlerdir. İngiliz tayyarelerinin hepsi sakimen dönmüştür. Bu hadise, bugünkü ikinci alarmı esasında vukuca gelmiştir.

Birinci alarmı esasında, düşman tayyareleri, pek muhtemel olarak keşif için ada üzerinde uçmakla iktifa etmişlerdir.

Pazartesi günü de adada iki alarmın işareti verilmiştir. Birinci alarmda hiçbir hadise olmamış, ikinci alarmda düşman tayyareleri Hama dağı bataryaları tarafından püskürtülmüş ve bombalarını denize atmışlardır.

İtalyan tebliği

Roma 3 (A.A.) — İtalyan ordularının umumî karargâhının 383 numaralı tebliği.

Girid adasında hareket nihayet bulmuştur. Adadaki esirlerimiz serbest bırakılmıştır. Kıt'alarımız kendilerini tahsis edilen muntakaların temizlenmesini bitirmişlerdir. Dün gece hava teşekküllerimizden biri Malta adasındaki hava hedeflerini bombardıman etmiştir.

Şimalî Afrikada Tobruk cephesinde dikkate şayan topçu faaliyeti olmuştur. Hava teşekkülleri bu üste demirli gemileri ve liman tesisatını birkaç kere bombardıman etmişlerdir. Bir nakliye gemisi batırılmıştır. Av tayyarelerimiz iki düşman tayyaresini düşürmüşlerdir. Tayyarelerimizden biri üssüne dönmüştür.

Giridin tahliyesi 4 gün devam etti

Londra 3 (A.A.) — Royter ajansının Akdeniz filosu nezdindeki hususî muhabirî yazıyor:

Giridden, aralarında yaralıları da olmak üzere 15.000 askerî tahliyesine iştirak eden bir İngiliz harp gemisi sübayı bana şunları anlattı:

Bu tahliye hemen hemen intihar demek olan şartlar altında 4 gün devam etti. Gündüzün dokuz saat mütemadiyen bombardıman edilen harp gemileri karanlıkta askerleri almak, üslerine dönüp tekrar hareket etmek için süratle çalışmaya mecbur oldular.

Halkımızın fırınlara yersiz bir tehacümü

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Vali Lütfi Kırdar, dün gece kendisine görülen bir muharririmize, halkın bu yersiz tehacümü dolayısıyla husule gelen bu vaziyet hakkında şunları söylemiştir:

«Gazetelerde şehirde pasif koruma tecrübeleri yapılacak, elektrik, su ve havagazının kesileceği, fırınlarda ekmecek veriliyinceği havadisî üzerine halk tecrübelerinin bugünlerde yapılacağına zannederek fırınlardan bir günlük ihtiyaçlarından fazla ekmecek almıştır. Fırınlara normal günlük ihtiyaçta göre ekmecek çıkardıkları için, bu fazla miktarda ekmecek akşam doğru bazı semtlerdeki fırınlarda ekmecek kalmamış, halk fırınları önünde toplanmıştır. Zabıta derhal icab eden tedbirleri almış, halka vaziyeti anlatmış ve kimse ekmecksiz bırakılmamıştır.

Bazı fırınlarda ekmecksizlik halinin birkaç günlük ihtiyacına yetecek kadar ekmecek almağa kalkışması yüzünden meydana gelmiştir. Halbuki fırınlar hergün normal ihtiyaca göre ekmecek çıkarırlar ve ertesi güne bayat ekmecek bırakmazlar. Mesele bundan ibarettir. Alınan tedbirlerle halka ekmecek temin edilmiş ve fırınlar önündeki kalabalık dağılmıştır. Şehirde hakiki ekmecek bunalımını icab ettirecek hiç bir vaziyet yoktur. Unumuz boldur.»

Çocuk dövüldüğü için mi öldü?

Müddeiumumîlik, vuku bulan bir iddia ve ihbar üzerine şüpheli bir ökim vak'asının tahkikatı ile meşgul olmaktadır. İddiaya göre hadisenin mahiyeti şudur:

İbrahim isiminde 15 yaşlarında bir çocuk bir müddet evvel ağabeyi tarafından Mackeada hallaçlık yapan İbrahim adında birinin yanına çırak olarak verilmiştir.

Burada bir müddet çalışan İbrahim, geçenlerde birdenbire hastalanmış, ustası tarafından Sisi Çocuk Hastanesine kaldırılmıştır.

Fakat az sonra İbrahim bu hastanede öldüğünden ailesi efvadi bu ani ölümü başka sebeblere atfederek keyfiyetten müddeiumumîliğe haberdar etmişlerdir.

Gene bu iddiaya nazaran, İbrahim'in ustası İbrahim tarafından dövülme suretile bu akibete uğradığı ileri sürülmektedir.

İddia etrafında tahkikat devam etmektedir.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

İr. Büyük Britanyanın karargâhı Kahirede, küllî kuvvetleri İskenderiyede bulunuyor. Buna mukabil, Mihverin karargâhı Atina'dadır. Küllî kuvvetlerini, Giridin işgalinden sonra, bu adaya doğru yürütecek olan Mihver, bundan sonraki hareketler için çok müsaid bir mevzi elde etmiş bulunuyor.

Bu cephe üzerinde en mühim mevzi, Girid istihkâmı idi. Bizzat İngilizlere başvekilî bunun böyle olduğunu söyledi. Adanın her ne pahasına olursa olsun müdafaa edileceğini, Mayısı yedisinde irad ettiği nutukla bildiren başvekil, İngilterenin bu müstahkem mevziye verdiği kıymetî anlatıyordu. Fakat, taarruz, beklenildiğinden çabuk geldiği ve müdafilerin de iyi bir plânları olmadığı için, müdafaa uzun sürmedi. Mevzi kayboldu. Bu, büyük bir cephe üzerinde büyük bir katenin düşmesi ve cephenin yarılması kadar mühim bir askerî hadisedir.

İngiliz cephesinin sel cenahı Maltaya dayanır; sağ cenahı da kendisine istinad noktası olarak Kıbrısı hazırlamıştır. Fakat, Malta, doğrudan doğruya tayyare atışı altında bulunduğu gibi Mihverin şimalî Afrikadaki vaziyeti ile, sel gerilerine kadar çevrilmiş bir mevzide bulunuyor. Bunun için Malta, istinad noktası olmak bakımından bütün kıymetini kaybetmiştir.

Sağ cenahtaki müstahkem mevzi, yani Kıbrıs gince, bunun ehemmiyeti zaten mahduddur. Adanın coğrafi vaziyeti, İskenderiyeden ziyade Suriyeye müdafaa müsaidsi bulunur. Suriyeye bir Alman hareketi tevcih edilmiş takdirde ise, havadan yapılacak nakliyata Kıbrısın ne dereceye kadar mâni olabileceği malûm değildir.

Bu adanın Akdenizdeki bugünkü strateji vaziyetî bakımından kıymetî, garîbî Akdenizde kâin Balear adalarına benzetilebilir. İspanya muharebelerinde esasında İtalya tarafından işgal edilme, mesi meselesi etrafında uzun uzadıya davalar cereyan etmiş bulunmasına rağmen, Balear adalarının bugünkü mücadelede mühim bir rol oynayacak vaziyette bulunmadığı pek güzel görülmüştür. Kıbrıs adasının vaziyetî de hemen hemen aynıdır. Bu ada İskenderiyenin müdafaaı bakımından belki de hiç rol sahibi olamaz. Hatta, Suriye üzerine yapılacak bir hareket bakımından da kıymetî azdır. Bu sebeble, eğer Suriyede bir harp çıkacak olursa, Kıbrısın oynayacağı rol mahdud kalacaktır. Çünkü, Kıbrıs İskenderiyeye arasındaki deniz mesafesi büyüktür; bundan sonraki hareketlerde bu yolu gâmi bir tehdid altında tutmak Mihver için çok güç bir şey olmuştur.

★

Girid adasının Akdeniz ortasındaki mrekze vaziyetî, onun Almanlar tarafından çok mühim hizmetler için kullanılmasına pek müsaidir. Bunu anlamak için haritaya bir göz atmak kâfi gelir: Girid'e şimalî Afrika arasında ancak, 300 kilometre kadar bir mesafe vardır. Almanlar, adanın cenubundaki küçük adaları da işgal ettikten sonra bu mesafe biraz daha kısılır. Bu mesafeyi havadan ve denizden ve aynı zamanda her iki taraftan daimî bir kontrol altında tutmak Mihver için çok kolaydır. Girid ve Rodostan İskenderiyenin mesafesi de evvelkinden takriben bir misli fazladır.

Giridin ve Sıklâd adalarının işgaline kadar, İtalyanların Oniki ada grupu muhasara altında bulunuyordu. Bu adalar Mihver tarafından işgal edildikten sonra, artık Oniki ada bu muhasaradan kurtulmuş vaziyettedir. Bu adalar arasında nisbeten kolay şartlarla tesis edilecek bir deniz muvasalası sayesinde Oniki ada, bundan böyle takviye kuvvetleri, malzeme ve yiyecek alacak ve bu suretle, Akdeniz meydan muharebesinin gelecek hareketleri esasında bir taarruz üssü rolünü oynayabilecektir.

Giridin İngiltere tarafından kaybedilmesi üzerine Akdenizde hasıl olan vaziyetini mühim olan bir noktası da İngiliz donanmasının hareket sahalarının daralması bulunması keyfiyettir. Dar denizlerde donanmanın üstlerinden çekilerek geniş mikyasla faali-

yet yapmasında ne büyük tehlikeler bulunduğu son günlerde pek iyi görüldü. Binaenaleyh, İngiliz donanması, bundan böyle Akdenizde serbestçe hareket edemeyecektir. Esasen bu donanmanın bundan sonraki vazifesi, hiç olmazsa bir zaman için, yalnız, Misir, Filistin ve Suriye sahillerinin muhafazası veya ablukası işlerine münhasır kalacaktır. Zaten, bugün için bu donanmaya muayyen bir taarruz hedefi de yoktur.

Giridin işgali ile hasıl olan vaziyetten sonra, Akdenizdeki iktisadî hareketlerde büyük bir değişiklik vukuca gelecektir. İtalya limanlarının pek çoğu ile Adalar denizi, Marmara ve Karadeniz arasında Korent üzerinden oldukça emin bir ticaret yolu açılmış bulunuyor. Bunun İstanbul limanında daha fazla bir gemi hareketi temin etmesi ihtimali de çok fazladır. S. G.

Kıbrısta müdafaa tedbirleri alınıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

maktadır. Adada fazla miktarda Avustralya kıtaatı bulunduğu bilhassa tebarüz ettirilmektedir. Bu arada askerî ehemmiyeti haiz mevkiilerin Giridde yapılabildiğinden daha mükemmel surette tahkim ve takviye edilmiş ve şüpheli yoktur. Bundan maada Nazilerin hava yolu ile nakledecekleri istilâ kat'alarını denizden takviye etmeleri Giridde olduğundan daha mügkül olacaktır.

Mareşal Göring'in günlük emri

(Baştarafı 1 inci sayfada)

mandan mareşal Göring aşağıdaki emriyetmişiyi neşretmiştir:

Girid muharebeleri, arkadaşlarımızın, Genç silâhımızın şanlı ve zaferli bir hareketi neticelenmiştir. Muzafer bayraklarımız Girid üzerinde dalgalanmaktadır. Siz, paraşütcülerim ve hava ihraç kat'aları ve siz tayyarecilerim ordu arkadaşlarımızla birlikte ve teoriksel her rütbeye komutanlarınızın emri altında fevkalâde menkibeler yarattınız.

Sevinç ve iftiharla dolu olarak Führere emirlerinin yerine getirildiğini söyleyebilirim. Sözlerinin hakikatini bütün dünya önünde isbat ettiniz: «Zaptedilemez bir ada yoktur» ben, en çetin savaşlarda tecrübe edilmiş kahraman tayyarecilerimizin ancak zaferi tandıklarını evvelden biliyordum. İşte deniz, aşırı bu ilk cür'etli hareket bir sel gibi bir kaç gün içinde düşmanı ezelmizi.

İtalyan hava kuvvetleri ve İtalyan kat'aları bir kere daha bu hareketin muvaffakiyetine müessir bir tarzda hizmet etmişlerdir.

Paraşütcüler, Azamî bir cesaretle ve hiç yardım görmeksizin çetin ve kahrmanca muharebelerden sonra sayı ve malzeme itibarile size üstün olan düşmanı mağlûb ettiniz. Narvikteki eski silâh arkadaşlığımı ihya ederek tayyareciler dağıtılarak birlikte adayı işgal ettiniz. Ve İngiltereyi şarki Akdenizin en mühim üstlerinden birinden kovdular.

Arkadaşlar, Bütün Alman milleti son zaferinizden dolayı size takdir ve bundan dolayı size teşekkür etmektedir. Hava kuvvetlerimizle birlikte Almanya Girid seferinde hayatlarını ve şuhatlerini feda etmiş olan kahramanları iftiharla anacaktır.

Girid muzaferlerinin ruhuyla: İleri. Yaşasın Führer.

İstanbul borsası

3/6/1941 açılış kapanış fiyatları

ÇEKLER		
	Açılış	Kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24	
New-York 100 Dolar	132.20	
Cenevre 100 İsviç. Fr.	30.2025	
Atina 100 Drakmi	0.9975	
Madrid 100 Peçeta	12.9375	
Yokohama 100 Yen	31.1375	
Stokholm 100 İsviç. Fr.	30.745	
Altın	26.50	
24 ayar ktlîçe altın	335	

Ehram ve Tahvilât

Sivas-Erzurum 2 Ha 19.90

Çocuklarımızın sıhhati

(Baştarafı 2 nci sayfada)

ya değil hemen hemen daima, ishaller bar gösterir; bugün değilse yarın, yarın değilse öbür gün... Bu ishallerin hattâ bir adı da vardır: Memeden kesme ishalleri.

Çocuk hasta ise mesele nezeleli, ateşli, öksürüğü oluncu o vakit gıdasını en aşağı bir hadde indir. mek ve emzik şişesinde veya tabakta bıraktığını ona su ve mayı içirmek suretile telâfi ederek bu hastalığı böylece geçirmek gereklidir; hastalığın hafif geçmesini temin çocuğu - hastalığın nevine göre - hafif veya ağır bir perhize koyarak olur; bunun aksı yapılırsa yani «Çocuğum yemek yemiyor, aman... Kilodan düşecek...» diye korkulup ta ona tıpkı sağlığında olduğu gibi mamaları tam olarak verilirse o vakit hastalığın alametleri, üzerine kusmalar, ishaller gibi bir takım yeni hastalıkların katılması karşısında kalınır; bu hal esas hastalık ile beraber yeni bir hastalık demek olduğundan çocuğu düşürür, halini bozar ve yalnız büyümesine engel olmakla kalmayıp araya bir takım nahos hallerin girmesini de badi olur, ve belki de çocuğum hayatına tehlikeye koyar; bütün bu hallerde hafif bir perhiz ile karşı gelinilebilir.

İshale yakalanan bir çocukta annenin yapacağı ilk tedbirler gelince bunların başında midneyi ve barsağı rahat ettirmek gelir; bunu da çocuğu içtiği sütü - ister meme, ister inek sütü - kesmek ve fakat bununla beraber onun su ihtiyacını temin etmekle olur; anneler nedense «çocuğum yazılmasın» diye gıdayı pek nazlı kesiyorlar ve «zararlıdır» diye yavruların su ihtiyacını tatmin edemiyorlar. İşte bu iki hal ishahin gittikçe yol almasına sebep oluyor ve nihayet çocuk kolerası denilen belâ karşısında kalıyor.

O halde çocuğum gıdasını tamamen keserek onu su pehrizine koymak lazımdır. Bu, bütün gıdayı bir tarafta bırakarak çocuklara 24 saat kadar yalnız su vermek demektir. Bu su veriş, çocuğa hafif şekerli veya sakarınli çay vermek suretile olur. Çocuğum aldığı gıda kadar çay. Bazı çocukların istihzahı onları su içme kabiliyetlerini bile azaltmıştır; o vakit onu çay içmek için zorlamak icab eder; bir çocuk 24 saat muayyen olan yani sağlığında aldığı gıda kadar çay, piriç suyu içecektir; bu, çay ile beraber su vererek te olabilir.

Böylece mide - barsak 24 saat kadar istirahat bırakıldıktan sonra çocuğa meme verilmeğe başlanabilir; fakat bu başlanışta tedricî olmalı, yani sanki o gıdalara yeni başlanıyormuş gibi düşünerek memeyi yavaş yavaş artırmalıdır; gıdaya başlanmanın ilk gününde günde 3 defa meme verilmeli; ve onu da birkaç dakikadan başlayarak yapmalı; geri kalan öğünlerde ve kâfi olarak verilmiyen memelerden sonra çocuğa piriç suyu veya su mahallebis ve ya niğasta peltesi vererek gıdayı tamamlamalıdır. Bu suretle çocuğum su ihtiyacını temin ettikten sonra artık hastalıktan korkumuz kalmamış demektir.

İnek sütü ile beslenen çocuklardaki ishallerde ise daha ihtiyatlı bulunmak icab eder: Burada eğer çocuğum hali müsaid ise evvelâ hindyağı gibi bir müşil vermek, barsakları boşaltmak, ve ondan sonra da birkaç gün yalnız su, piriç suyu, su mahallebis, niğasta peltesi ve çay gibi sütsüz gıdalar vererek barsakların istirahat etmesini temin ve bu suretle hazim faaliyetini tekrar kazanabilmeleri için onlara zaman bırakmak gereklidir.

Çocuğu uzun zaman yukarıda saydığımız su ve unlu gıdalara beslemek kabul olamayacaktır. Bunlara yağ almış süt veyahud yağ almış ayran vermek için bir hekimin tavsiyesine ihtiyaç vardır.

Bu suretle tedaviye zamanında ve yolunda başlanırsa böylelikle hastalığın şifası noktasından olduğu gibi çocuğum hayatı cihetinden de muvaffakiyetli bir tarzda teşkil eder; aksi halde yani başlama fena, tarz fena oluncu çocuğum yaşamaya tehlikeye girer. Ve bu tehlike bertaraf edilebilse bile çocuğum tam büyümesi engeli mevcuttur. Türk çocuklarının hasta-

Halk ne diyor?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

niden canlandırdığı bu mevzu, gazetenizin de takdir ettiği gibiciden bir memleket meselesidir. Bir içki aleyhtarı olmak sıfatıyla değil, yurdunu ve vatandaşlarını seven bir Türk haysiyetle diye bilirim ki, içkiyi kaldırmamız muhakkak ki lazımdır.

● **Alemdar Alayköşkü cadesinde 11 numaralı evde mahkinist İsmail Özdağ:**

«36 yaşındayım. Şimdiye kadar ağzıma içkinin katresi girmemiştir. İsterim ki bütün vatandaşlar da benim gibi olsunlar.»

«Birçok gençleri görüyorum ve sefeleniyorum: İki üçü bir araya geldiler mi, bu akşam nerede buluşup kafaları çekelim diye gündüden birbirleriyle sözleşiyorlar. Birkaç defalar yakından şahid oldum; bazı gençlerimiz de meself kazandıkları bir futbol maçını müteakib, zaferlerini teş'id edebilmek için soluğu birahanelerde alıyorlar... Bu ne perhiz, ne lâhana turşusu...»

Gündüz spor, akşam alkol... Bu kabul tezadlara büsbütün müteessir oluyorum.

Yaşlı ayyaşlarla uğraşmaktan sa, gençleri bu kötü huylardan vazgeçirmeğe çalışalım...»

● **Gedikpaşada Tülcü sohağında 5 numaralı evde Sa-lâhattin Karayavuz:**

«İçkinin zararlarını müdrük olduğum halde, kâfirî içmemeye bir türlü muvaffak olamıyorum. Şahsi irademî mağlûb eden bu nesnenin bir yasakla kaldırılması emin olun beni sevindirecektir.»

Bayan Türkân Örsün İmî bir tetkik muhassalası olan beyanatını takdirle karşılamak mümkün değildir.

Muhterem müddeumumuz, içkinin cemiyete yaptığı maddî ve manevî tahribatı ne açık, ne güzel tasvir ediyor.

Umarım ki bu cereyan, Yeşilaycıları harekete getire... İçki aleyhtarlığın organize eden bu teşekkül derhal faaliyete geçmelidir. Seneden seneye yapılan üç beş toplantıdan, birkaç gezinti den bence hiç bir şey çıkmaz...»

İçkilerin gradosunu düşürmek de inhisarlara aid bir vazifedir.»

● **Kadıköy Cevizlik Sair Lâtîf sokak 7 numarada Necati Bedisel:**

«İçki beşeriyetin müzmin derdlerinden biridir. Tarihî muhtelif devirlerinde ve başka başka memleketlerde bir takım tahdîdele-ferâbi tutulmuş olmasına rağmen, insanları bu âfetten kurtarmak kabîl olamamıştır.»

Maamafih; içkinin maddî ve manevî zararlarını kabul etmekle beraber, ifrata vurdurmamak kaydı ve şartile fizyolojik bakımdan faydaları da vardır.

Fakat gelelelim bazı iradesi zayıf insanlar onu bugünkü müptezel hale getirmişlerdir.

Ben arada sırada içirim. Bu devamsız tiryakilik bana zarar veriyor mu, vermiyor mu bunu tayin edemedim. Nafi olsa bile, hiç kullanmamak, kullanmaktan elbette ki hayırlıdır.»

● **Beşiktaşta Hayrettin iskelesinde 121 numaralı yazıhanede Bahattin Zindancıoğlu:**

«Senelerdenberi alkol kullandığım halde, içkinin kaldırılmasına şiddetle taraftarım.»

Bu kabîl olmadı takdirde içki kalitelerini indirmek, esaslı telkinlerle gençleri ve halkı irşad etmek çok yerinde bir hareket olur. F. Öner

RADYO

ÇARŞAMBA 4/6/941

7.30: Saat ayarı, 7.33: Hafif müzik (Pl.), 7.45: Ajans haberleri, 8: Hafif müzik (Pl.), 8.30: Evin saati, 12.30: Saat ayarı, 12.33: Hafif şarkılar ve türküler, 12.45: Ajans haberleri, 13: Radyo salon orkestrasi, 13.15: Hafif şarkı ve türküler, 13.30: Radyo salon orkestrasi, 18: Saat ayarı, 18.03: Peşrev ve saz semaili, 18.25: Konuşma, 18.45: Çocuk saati, 19.30: Saat ayarı ve ajans haberleri, 19.45: Kadınlar fashi, 20.15: Radyo gazetesi, 20.45: Bir halk türküsü öğreniyoruz, 21: Memleket postası, 21.10: Ömüs güzel sesler, 21.25: Riyasetülmühür bandosu, 22.10: Solo şarkı ve türküler, 22.30: Saat ayarı, ajans haberleri; borsa, 22.45: Dans müziği (Pl.).

liklarında en iyi yoldan yürüyüp onları tekrar sıhhatin kucağına almak ise en birinci vazifemizdir.

Ankarada resim sergisi

Evvelki gün Ankarada açılan resim sergisini ziyaret edenlerin sayıları artmaktadır. Yukarıdaki resimde sergiyi açan Maarif Vekili ve diğer zevat görülmektedir.

Ankara beden terbiyesi mükellefleri

Ankarada Beden Terbiyesi Mükellefleri Gençlik klübüne evvelki gün B. T. Genel Direktörü General Cemil Taşer tarafından bir bayrak verilmiştir. General bu vesile ile gençleri tebrik etmiş ve bir anarar generalin tebrik etmesinde gösteriyor.

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra dişleri niçin temizlemek lâzımdır? Çünkü; unutmayınız ki:

Bakımsızlıktan çürüyen dişlerin difteri, bademcik, kızamık, enfloenza, ve hatta zatürrieye yol açtıkları, iltihab yapan diş etleriyle köklerinde mide humması, apandisit, nevrasteni, sitma ve romatizma yaptığı fen-nen anlaşılmıştır. Temiz ağız ve sağlam dişler umumî vücud sağlığının en birinci şartı olmuştur. Binaenaleyh dişlerinizi her gün kabil olduğu kadar fazla - lââkal 3 defa - (SANİN) diş macunıyla fırçayarak sıhhatinizi garanti edebilirsiniz ve etmelisiniz. Bu suretle mikrobları imha ederek dişlerinizi korumuş olursunuz.

SANİN

Diş Macunu

Bütün tehlikelere karşı sıhhatinizi korur. Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırça ayınız.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Muhammen bedeli (250.000) iki yüz elli bin lira olan 40.000 ton linyit kömürü 17/6/941 Salı günü saat 15.30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin (13750) on üç bin yedi yüz elli liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari ve tekliflerini aynı gün saat (14.30) a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler (200) kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelerinde satılmaktadır. (4235)

Türkiye Cumhuriyeti ZIRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 265

Ziraat ve ticari her yeni banka muameleleri

PARA BIRIKTİRENLERE 28.800 LIRA İKRAMİYE VERİYOR

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plana göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

Dikkat: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlası verilecektir. Kur'alar senede 4 defa, 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül, 11 Birinci Kanun tarihlerinde çekilecektir.

İnhisarlar D. Bakır Baş Müdürlüğünden

Şartnamesi mucibi 941 mali senesi için D. Bakır baş müdürlüğü ile şartnamesinde yazılı idareler arasında etuz hariç yapılacak olan umumî nakliyat 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuş, tur.

Nakledilecek emtianın muhammen miktarı 2366 ton ve muhammen bedeli 64629 lira muvakkat teminatı 4847.17 liradır.

Muvakkat ihale 16/6/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat 14 de

Niçin - Nerede - Nasıl

(Baştarafı 5 inci sayfada)

lerin de kendine göre meziyetleri vardı: Bu çeşid saatler, gök bu - lutlu havalarda, gerek geceleyin zamanı gösterebiliyorlardı. İşte bunun içindir ki «su saatleri» ne güneşli saatlerden yani «gündüz saatleri» nden farklı olarak «gece saati» ismini vermiştiler.

Daha kısa bir zaman önce Çinde, çok tuhaf bir takım su saatleri görmek mümkündür. Bir taş merdivenin muhtelif basamaklarına, konmuş birbirleriyle irtibatı olan dört büyük bakır kazan Çindeki su saatlerinin esasını teşkil etmekteydi. Su, bir kazandan diğere akmaktadır. Bu kazanların başında durmakta olan bir beki her iki saatte bir, iki saatin geçtiğini ifade eden bir levhayı kaldırıp asmaktadır.

Bu dört kazanın niçin böyle ardarda konmuş olduklarını izah etmek hiç de güç bir şey değildir. Bekçinin yalnız merdivenin üst basamağındaki kazani doldurması kâfi idi. Diğer kazanlar birbiri ardınca kendi kendilerine dolmaktaydılar.

Tayyarelerin, otomobillerin, şimendiferlerin, radyonun Çine girmiş bulunduğu bir devirde Çinlilerin hâlâ bu iptidai su saatlerini kullanıp kullanmadıklarını bilmiyorum. Fakat bundan 25 yıl önce bu su saatleri, elân, Çinde kullanılmaktaydılar.

Süt saatleri

Süt saatleri mi?...

Böyle saçma şey olur muymuş?

Süt kuzusu, süt çocuğu, süt dişleri denildiğini bilirdik, fakat şimdiye kadar hiç bir yerde «süt saatleri» tabirini işitmemiştik.

Süt saatleri de ne oluyormuş?

Ben «süt saatleri» tabirini, ilk defa olarak, saatçilik san'atı hakkında okuduğum eski bir ki tabda görmüştüm. Bu kitabda yazıldığına nazaran eski Mısırdan, Nilin üzerindeki adalardan birinde, Mısır ilâhlarından Ozirisin gerefine yapılmış bir mabed bulunmaktaymış. Mabedin orta yerinde, delikleri dip taraflarına yakın yerde olmak üzere 360 tane büyük küp bulunuyormuş. Her küpün başında birer rahib durmaktaymış. Bu suretle, oradaki rahiblerin sayısı da küplerin sayısı karsar, yani 360 imiş. Hergün bu rahiblerden biri kendi küpünü sütle doldurmaktaymış. Süt, tam 24 saatte dolmaktaymış. Ertesi gün aynı işi bir diğer rahib yaparmış. Ve bu suretle bütün bir yıl devam edermiş!

Mısır Fir'avunlarının niçin bu kadar fazla insan kullandıklarını, su dururken, zaman ölçüsü olarak niçin sütü seçtiklerini anlamak bugün bizim için bir hayli güçtür. Çünkü bir insanın görebileceği bir işi, veyahud en fazla 2-3 kişinin görebileceği bir işi 360 kişiye yaptırmak, hiç şüphesiz çok pahalı bir şeydir.

Su saatleri yerine yalnız süt saatleri kullanılmamıştır. Bir zamanlar «kum saatleri» de bir hayli revaçta idiler. Nitekim bu çeşid saatlere bugün de rastlamak kabildir. Saati «kurmak» için, onu başaşağı yapmak kâfiydi. Bu gibi saatler (yani kum saatleri) 3-5-10 dakika gibi küçük zaman aralıklarını ölçmek için çok faydalıydılar.

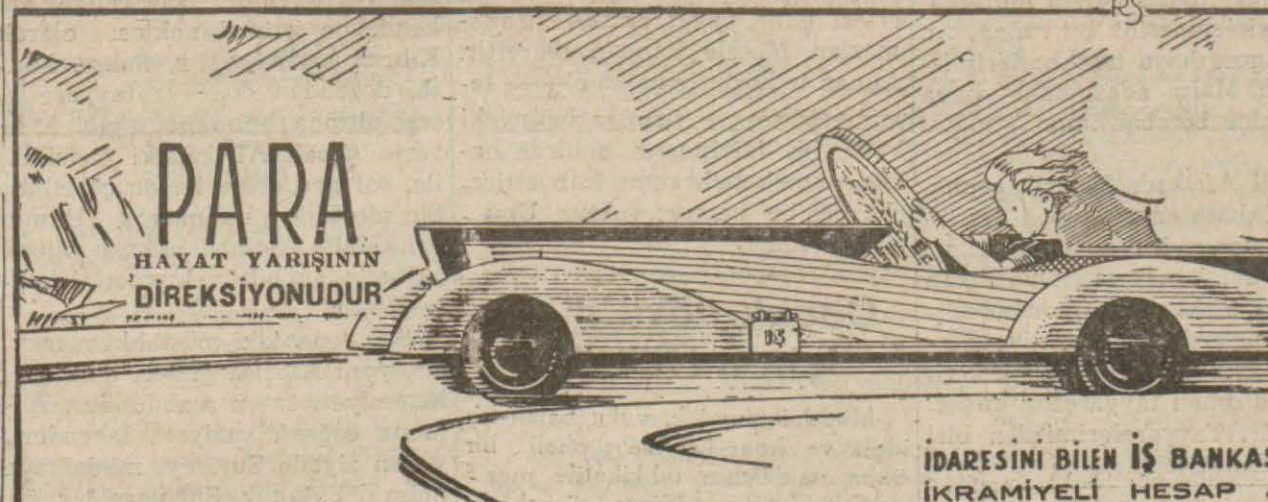
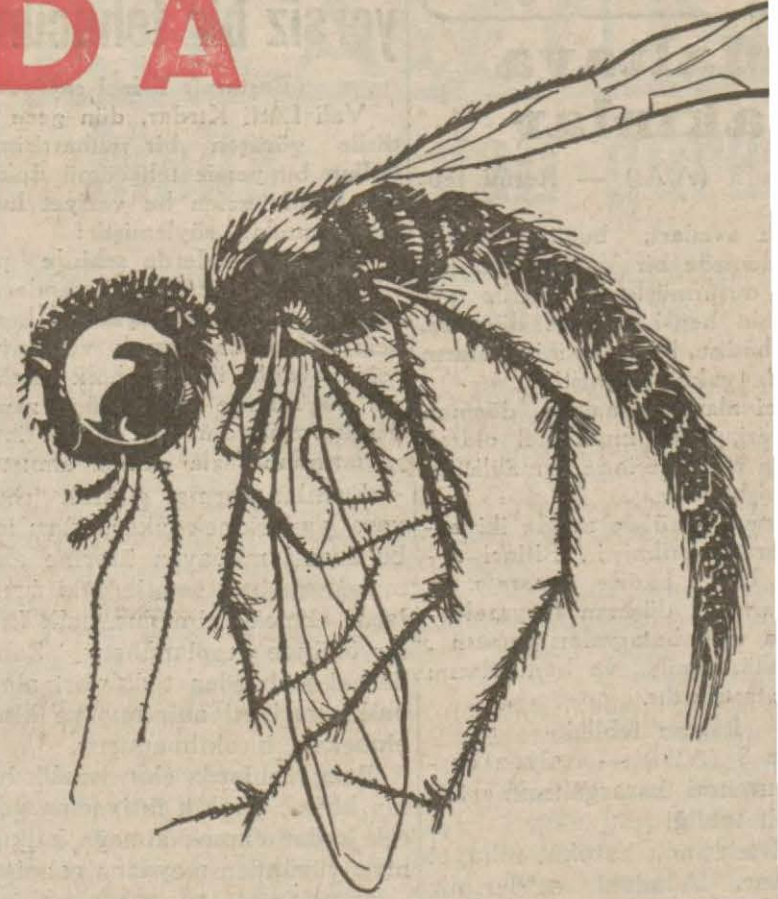
«Kum saatleri» deniz filolarının

FAYDA

Haşeratin En Biaman Katilidir. Sinek, Tahtakurusu, Güve, Bit ve bütün HAŞERATI Saniyede imha eder

Piyasada adı gaz ile yapılan ve Avrupa mali diye yalan markaları FAYDA yerine size vermek isterlerse aldanmayınız. FAYDA'yı ısrarla isteyiniz. HASAN isim ve markasına dikkat ediniz.

HASAN DEPOSU

T. İŞ BANKASI

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMİYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteğirmen tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 adet 2000 liralık	2000.— lira
3 " 1000 "	3000.— "
2 " 750 "	1500.— "
4 " 500 "	2000.— "
8 " 250 "	2000.— "
35 " 100 "	3500.— "
80 " 50 "	4000.— "
300 " 20 "	6000.— "

da bundan daha 100 yıl önce kullanılmaktaydılar. Vardiyadaki gemici, her yarım saatte bir kum saatini başaşağı etmek suretile onu kurmuş olur, ve kumlar, yarım saatte, yukarıdan aşağı akarlar. Ve bu ameliye mütemadiyen tekrerrür ederdi.

Eski devirlerde, saatler için kum hazırlamak başı başına bir sanat sayılmıştır. Anlattıklarına göre en iyi saat kumu, mermer tozu imiş.

AYDA 3 LIRA TAKSİTLE BAYANLARA MAHSUS 14 AYAR ALTIN SAATLERİN YENİ MODELLERİ GELMİŞTİR. EMSALİ GİBİ 1/5 SENE TEMİNATLIDIR. YAŞADAN SİPARİŞ ETMEK İSTEYENLERE KATALOK GÖNDERİLİR. Saat Deposu: İSTANBUL, SİRKEÇİDE, LİMAN HANI SİRASINDA YELKENCI HANINDANLIK

Birçok Genç Kızlar Ve Genç Kadınlar

Gençliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisini mümkün kılacak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlardır. Kadında dikkat edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır.

Seneler, binbir vazife içinde çalışan ve yorulan genç kadınların biaman düşmanlarıdır. Beden ve dimağı yorunlukların neticesi güddeler elastikiyetini kaybederler ve cilde (Leke) diye tavsif edilen avarızı (Rüzgâr ve güneşin de tesirile) husule getirirler. İşte bu gibi halâta ve bu gibi avarize karşı Krem Pertev; terkinin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tecrübe ettiği ve sevdiklerine tasviyeden haberi kalmadığı Krem Pertev ile günde yapılacak 3 - 5 dakikalık bir masajın ne gibi harikalar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de

Sinop C. Müddei Umumiliğinden:

İhalesi 30.5.941 gününde saat 14 de takarrür eden Sinop umumi evindeki mahkûm ve mekruflara 941 mali yılı içinde verilecek ilâ 292000 adet ekmeq yevmi mezkûrda şartnamesine uygun talimatı maddeğünden 2.6.941 tarihinden itibaren yirmi gün müddetle ve zarf usulile yeniden eksiltmeye çıkarılmıştır.

Yevmiye 500 ilâ 800 ekmeq verilecektir. Bedeli muhammen 37142 lira 40 kuruş olup teminatı muvakkattır.

İhale 23.6.941 Pazartesi günü saat 14 de Sinop C. Müddeiumumî dairesinde yapılacaktır.

Şartname tatil günlerinden maada hergün Sinop C. Müddeiumumî kaleminde görülebileceği, ilân olunur. (4286)

Gençlik eğitmeni alınacak Etibank Genel Direktörlüğünden

Bankamız işletmelerinde Beden Terbiyesi nizamnamesini zettığı esaslar dairesinde çalıştırılmak üzere Gençlik Eğitmeni alınacaktır.

Bu eğitmenliğe talib olanların aşağıda yazılı şartları haiz olmaları lâzımdır:

- Türk olmak,
- 35 yaşını aşmamış bulunmak,
- Askerlik vazifesini yapmış olmak,
- Orta mektebden mezun bulunmak veya buna muadil tercihan daha yukarı derecede tahsil görmüş olmak, (Liseyi ya Askerî Erbaş Okullarını bitirmiş olanlar ve bunlar arası talib bulunmadığı takdirde lisede okumuş olanlar — diğerleri haiz ise — tercih edilecektir.)

e) İstihdama mâni bir fena hali veya mahkûmiyeti olmaması

f) Sıhhat bakımından her iklimde çalışabilecek ve her türlü beden terbiyesi faaliyetleriyle (jimnastikle, sporla ve spor vinden oyunlarla) işgal edebilecek durumda olmak.

Bu şartları haiz talibler arasında seçilecek olanların eğitim olarak banka hizmetine almabilmeleri için:

- Ankarada açılacak eğitim kursuna dâhil için yapılacak ameli müsabaka imtihanında istenilecek jimnastik ve atletik hareketlerini muvaffakiyetle başarmaları,
- Kursun umumî talimatine ic, disiplin, talim ve terbiye matlâhına tamamen riayet edeceklerine ve kursu bitirdikten sonra bankamızca tayin olunacakları işletmede 3659 sayılı nunun hükümleri dairesinde 140 liraya kadar hak edecek ücretle ve 3 sene müddetle çalışacaklarına dair müktefel noterden musaddak bir taahhüdname vermeleri,
- Kurs nihayetinde yapılacak nazari ve ameli imtihanda muvaffak olmaları meşruftur.

Talib olanlar ve bu hususta fazla malûmat almak istiyenler Ankarada bankamızın Beden Terbiyesi Amirliğine ve İstanbulda bankamızın İstanbul bürosu müdüriyetine müracaat etmelidir.

Ankarada bulunanların 3 Haziran 1941 tarihine ve İstanbulda bulunanların 4 Haziran 1941 tarihinden 7 Haziran tarihine kadar bir istida ile müracaatları lâzımdır.